

ЖЕТА

ЧАСОПИС

2/179 лютий 2021

ЛЬВІВСЬКА АРХИЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

«Хто правду чинить - іде до світла»
(від Івана 3,21)

«Наша Церква була, є і буде голосом України у світі» – Глава УГКЦ

Як Українська Греко-Католицька Церква, використовуючи свій потенціал і ресурси у світі, шукає підтримки для України у світової спільноти зараз, у часі загрози загострення війни Росії проти України, в інтерв'ю ZN.UA пояснив Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав.

«Наша Церква завжди це робила, робить і буде робити, – підкреслив Глава УГКЦ. – Ми завжди сприймали себе як посланців України у світі. Наша Церква Божим провидінням пережила кілька етапів глобалізації – їхали по світах наші вірні, за ними йшли священики, ченці та черниці, єпископи. Одне з завдань наших громад – бути голосом України в місцях поселень. Це дуже систематична, рутинна праця, – і це вже далеко не новина. Добре знаю, бо особисто трудився на цій ниві, коли був єпископом в Аргентині. Було це в часи Януковича – пам'ятаєте «газові війни» та інші обставини. Аргентина ж – країна, в якій панує замишування Росією. Там важко пояснювати, чому українці мають іншу позицію. Але ми це робили».

На сьогодні за межами України УГКЦ має чотири митрополії – у Польщі, Канаді, США та Бразилії, єпархії у Франції, Великій Британії, Аргентині, Австралії, екзархати в Німеччині та Італії.

У часі нинішньої кризи і загрози воєнного вторгнення з боку Росії надзвичайно важливим є знову привернути увагу до України, інформу-

вати про те, що відбувається, знайти підтримку цивілізованого світу. І УГКЦ зокрема, й Католицька Церква загалом роблять у це свій вклад.

«Останнім часом маємо цілу низку звернень нашого єпископату, скерованих до світової спільноти, країн і політичного проводу в країнах, у яких вони живуть, – розповів Глава УГКЦ. – Почав цю ініціативу наш митрополит у Бразилії, звернувшись до Католицької Церкви та всього бразильського суспільства. Є цікавий текст звернення єпископату в Канаді, який здобув широкий відгук, – українська громада в Канаді має дуже потужний вплив. Наступна декларація – єпископату США, на яку ми отримали відгук від римо-католицької конференції у США. Заява єпископських конференцій Європи за підписом архієпископа Вільнюса Гінтараса Грушаса, – там уперше в церковних документах прямо йдеться про «військовий наступ Росії». Для вух католиків Європи це абсолютно нова річ. Крім того, вийшла спільна заява українського та польського єпископатів, у якій сказано, що війна – це злочин проти Бога, поразка людства. Цими днями ми також отримали заяву Всесвітньої ради Церков, – тобто це вже позиція не тільки католицького середовища, це спільна позиція світової релігійної спільноти».

Департамент інформації УГКЦ

Різдвяна академія освітян «Коляда в митрополита»

21 січня відбулася щорічна Різдвяна академія «Коляда в митрополита», в рамках якої вже традиційно освітянська спільнота Львівщини мала можливість колядувати у Митрополита Львівського Ігора.

Захід розпочався Божественною Літургією в Архикатедральному соборі святого Юра, після чого прекрасне різдвяне дійство представила спільнота вчителів та учнів гімназії «Тривіта» Львівської міської ради. Школа була торжественним голосом, провідником дзвінкої коляди для всіх, хто прибув на Святоюрську гору.

Зважаючи на здобутки багатьох освітян дошкільної та шкільної освіти, митрополит Ігор нагородив кращих працівників почесною відзнакою. Особливої нагороди від митрополита удостоїлися Христина Литвин-Ковальська та Галина Котис, які ревно трудяться для того, щоб освіта була наповнена цінностями, які залишив кожному Господь, як великий дарунок, який потрібно ширити.

Відтак зустріч продовжилася частуванням та спілкуванням у Митрополичих садах.

Джерело: Освітній центр ім. Дзєровича

Митрополит звершив різдвяну Літургію в соборі святого Юра

7 січня в Архикатедральному соборі святого Юра Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, звершив Архієрейську Божественну Літургію з нагоди празника Різдва Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа.

Митрополитові Львівському співслужили Архієпископ і Митрополит Львівський РКЦ Мечислав (Мокшицький), Преосвященний владика Венедикт, правлячий єпископ Чиказької єпархії УГКЦ, та єпископ-помічник Львівської архидієцезії РКЦ Едвард (Кава).

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Митрополит Львівський відвідав монастир Згромадження сестер святого Йосифа Обручника Пречистої Діви Марії

У день свята Собору Пресвятої Богородиці, 8 січня, Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, відвідав Головний дім Згромадження сестер святого Йосифа Обручника Пречистої Діви Марії у Львові (вул. Личаківська, 171а). Тут він звершив Архієрейську Божественну Літургію з нагоди храмового празника обителі та урочистого завершення року святого Йосифа.

В часі Літургії відбулася віднова вічних обітів сестер Згромадження.

Відтак, складаючи подяку за спільну молитву і благословення, сестри подарували митрополитові ікону, яку написала с. Емануїла.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Владика Володимир благословив різдвяний обід для бідних

У день Різдва Христового єпископ-помічник Львівської архієпархії Преосвященний Володимир благословив різдвяний обід для бідних у храмі Покрови Пресвятої Богородиці у Львові. Захід щорічно організовує спільнота святого Єгдія.

«Ми святкуємо Різдво з бідними, щоб підкреслити – Ісус народився у бідній стаєнці. А ці люди свідчать про присутність Христа. Усе, що ми робимо для цих наших друзів, робимо і для Ісуса. Тому в Різдво ми хочемо поставити їх в центр як уособлення новонародженого Ісуса, якого ми приймаємо і вітаємо», – повідомляють організатори на офіційній сторінці церкви Покрови Пресвятої Богородиці УГКЦ.

На різдвяний обід завітав вертеп, який сповістив усім присутнім радісну звістку про народження Ісуса.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Митрополит Львівський освятив каплицю Всіх Святих у Львові

У неділю перед Богоявленням, 16 січня, Митрополит Львівський Ігор звершив освячення каплиці Всіх Святих парафії святого Іллі у Львові (вул. Богданівська, 1а), а також престолу, спорудженого в ній. Відтак було завершено Архієрейську Божественну Літургію.

Митрополитові співслужило духовенство парафії та запрошені священнослужителі Львівської архієпархії.

В часі візиту митрополита було проголошено про відкликання з уряду адміністратора парафії святого Іллі о. Олексія Хілінського та призначення його парохом цієї парафії.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

«Цей храм стає його особистою яскинею священства», – владика Володимир під час священничого рукоположення Мар'яна Гринера

«Дякуємо Мар'яну, що відповів на цей голос покликання, хоча напевно мав сумніви, різні питання. Він прагне надалі писати свою історію служіння. Подаруймо йому нашу молитовну підтримку!» – про це попросив єпископ-помічник Львівської архієпархії Преосвященний Володимир під час проповіді до вірних у храмі Пресвятого Серця Христового на третій день Різдвяних свят. Під час Божественної Літургії архиєрей звершив священниче рукоположення Мар'яна Гринера.

У проповіді владика Володимир зацентрував увагу на тому, що в яслах у вифлемській ясині ми зустрічаємо нашого приятеля. Він каже: «В нас може виникнути питання: як так? – різдвяні свята – це радість, а сьогодні роздумуємо над мучеництвом. Святкуючи відразу по Різдві Христовому празник святого первомученика і архиєпископа Стефана, свята Церква відображає наше життя, бо в житті мають місце радість і хрест, піднесення та терпіння. Але праведну людину вкінці чекає воскресіння, про що свідчить сьогоднішній недільний день».

Відтак проповідник пригадав історію життя мученика Стефана: «Він є первісток мучеників. Оскаржений перед синагогою фальшивими свідками, він мужньо визнає святу віру. За це його виводять за місто і каменують. Це діялося 34 або 35 року. Як Христос, так і Стефан, як Його вірний учень і послідовник, моляться за своїх ворогів. У його мучеництві бере участь юнак Савло – пізніший апостол Павло. Кров мучеників стає насінням християн».

«Напевно Стефан, – продовжує думку єпископ-помічник, – мріяв про певне майбутнє, оскільки ще був молодим. І він отримав велике майбутнє – корону святості, майбутнє, яке не забереється ніким і ніколи. Подивімся, хто знає сьогодні імена тих, хто мучив св. Стефана. А сам Стефан прославлений по цілому світі».

На переконання владика Володимира, первомученик Стефан вчить нас, що лише добром можна перемогти зло. Ісус прийшов на світ без війська, а з любов'ю. Він не виграв жодної війни, але завоював увесь світ і наші серця. Були в історії дослідники, які стверджували, що, будучи в космосі, не бачили Бога. А Стефан, стоячи на землі, бачив відкрите небо.

«Нехай воно буде завжди відкрите також для нас. Бо де є прощення і взаємна любов, там зустрічаються небо і земля. Відкрите небо по-особливому відчуваємо в часі різдвяних свят, навіть якщо роздумуємо про мучеництво, бо це відображує реальність нашого життя», – підкреслив владика Володимир.

Пресслужба Львівської архієпархії УТКЦ

Парафія святого Василя відсвяткувала храмовий празник

14 січня, у день свята Обрізання Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа та святого Василя Великого, архиєпископа Кесарії Кападокійської, Високопреосвященний владика Ігор, Архиєпископ і Митрополит Львівський, відвідав парафію св. Василя Великого і блаж. свщч. Олексія Зарицького Шевченківського протопресвітерату (м. Львів, вул. Стельмаха, 3) з нагоди храмового празника. Тут він звершив Архиєрейську Божественну Літургію у співслужінні місцевого та запрошеного духовенства.

У слові проповіді владика окреслив значення події наречення Христа іменем «Ісус» – це ім'я за словом Божим стає знаком сили для тих, які шанують Його. «Відомо, що іменем Ісуса виганяють бісів та перед Ним клониться всяке коліно, навіть неохочі чинять це, бо Ісус – Бог, і все, що Він заповів, необхідно стається, й жодна людська сила та мудрість не може завадити волі Бога!»

Особливий акцент проповідник зробив також на благочестиве життя святого Василя, який прославився численними ділами справедливості й милосердя, а також чудами молитви та зцілень ще при земному житті.

Також архиєрей звершив освячення ікон у храмі, а потім окропив освяченою водою усіх присутніх, уділяючи їм благословення.

Пресслужба Львівської архієпархії УТКЦ

«Нехай запалена свічка миру нагадує, що мир на землі можливий, коли є діалог з небом!» – владика Володимир під час цілоденної молитви за мир

«Молімося за тих, хто живе в різних страхах, хто не приймає мир чи сіє ненависть. Щоб перемогти зло, не можна опускається на його рівень чи шукати з ним якісь компроміси. Бо, шукаючи компроміси зі злом, входимо з ним в контакт. Від предків, які пережили великі лихоліття, я запам'ятав вислів: Молитва ламає залізо!» Про це попросив єпископ-помічник Львівської архієпархії під час Ісусової молитви в Архикафедральному соборі святого Юра в рамках цілоденного молитовного чужання, проведеного на заклик Папи Франциска, в ефірі «Живого Телебачення».

У своєму слові з нагоди цілоденного молитовного чужання за мир в Україні та світі єпископ-помічник пояснив, що саме мається на увазі, коли говоримо про мир в світі чи в Україні. «Що таке світ? Це передусім люди, які творять суспільство, формують держави», – каже архиєрей і пригадує біблійну історію Адама і Єви: «Як говорить біблійна книга Буття, в кінці творення світу до життя була покликана людина, щоб на цьому світі господарювати, але не панувати. Щоправда, Адам і Єва, маючи все, будучи в раю забезпечені, ще сягнули по яблуку. Маючи все, вони залишилися без нічого».

«Проблема, – пояснює владика Володимир, – була навіть не так у їхньому грісі, як у нерозкаянні. Бог намагався з ними нав'язати діалог, але вони не визнали своєї провини. Вони скористалися правом вільного вибору, але в цьому випадку були драматичні наслідки. Тоді Бог довго шукав наших прародичів, доки не подав їм через Ісуса Христа в аді руку примирення. Вони аж тоді все зрозуміли».

«В контексті молитви за мир, – каже протосинкел Львівської архієпархії, – лину думкою до євангельського уривку Івана, зокрема у 20-ий розділ. У цьому уривку ми чуємо про те, як воскреслий Христос приходить до переляканих учнів і каже: Мир вам! Також цей уривок розповідає нам, що апостоли відразу не дуже збагнули, в чому справа, закрилися зі страху; напевно, сумували за Вчителем, думали собі: а якби Він знову повстав до життя, прийшов до них, відновив цю школу наслідування. Відтак Христос показує їм руки й бік, знову кажучи: Мир вам! Засмучені учні зраділи лише тоді, коли побачили Господа».

«Це показує, що мир є подарунком. Важливо, щоб людина цей мир прийняла, дозволила йому закорінитися в своєму серці», – переконаний проповідник.

На його переконання, людина повинна перебувати в діалозі з Богом, який і є джерелом миру. «Якщо людина відкинула цей діалог, то є можливість повернутися до нього через покаєння. Не треба власними вчинками наново розпинати Ісуса, посилати в темряву аду, щоб Він нас там шукав. Слід пам'ятати, що ми відкуплені дорогою ціною Його крові», – переконаний єпископ-помічник Львівської архієпархії.

«Ісус передає переляканим учням цінний пасхальний подарунок примирення, кажучи: кому відпустите гріхи, відпустяться їм, кому затримаєте, затримаються їм», – зауважив він.

Архиєрей запевнив, що нам пропонує допомогу численне небесне військо, яке, подібно, як у різдвяну ніч, запевняє: «Слава на висотах Богові, а на землі мир людям благовоління».

«Мир на землі можливий, якщо ми будемо перебувати в діалозі з небом. Нехай запалена свічка миру нам про це також нагадує, зокрема, в цей чудовий різдвяно-божоявленський час!» – наголосив на завершення владика Володимир.

У Львові звершили

екуменічне водосвяття на свято Богоявлення

Зважаючи на збільшення динаміки захворюваності на COVID-19, цього року у Львові не було традиційного освячення води на свято Богоявлення. Аби уникнути великого скупчення людей, священнослужителі різних конфесій провели Чин водосвяття вранці 19 січня, а впродовж дня охочі мали змогу прийти на площу Ринок і набрати освяченої води з резервуара.

Цьогоріч Чин водосвяття, згідно з графіком, очолив єпископ Української єпархії Вірменської Апостольської Церкви Маркос Отанесян.

«З Божою допомогою ми знову маємо можливість спільною молитвою переміститися зі Львова до берегів річки Йордан, прославляти охрищеного Господа Ісуса Христа, приймати, відчувати присутність Святого Духа та почути голос Бога-Отця: «Це Син мій улюблений». Молитвою святого Василія Великого ми прославляли, що сьогодні очищаються води, люди просвітлюються і стають благочестивими. Через освячену воду просимо Бога відігнати від нас хвороби і недуги, зцілити наші душі і тіла. І сьогодні Львів схожий на Йордан, осяяний, прикрашений Святим Духом. Молимо Господа, щоб духовний образ Львова укорінювався, щоб віра громади і міської влади зміцнювалася», – зазначив архиєрей.

Долучилися до освячення і священнослужителі Львівської архієпархії УГКЦ.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Пасторально-міграційний відділ УГКЦ зустрівся з українською громадою в ОАЕ

2 лютого розпочався душпастирський візит голови Пасторально-міграційного відділу владика Степана Суса, його заступника о. Андрія Гаха та секретаря відділу о. Романа Ільницького до української громади в Об'єднаних Арабських Еміратах. Тривав він до 7 лютого.

У четвер, 3 лютого, у соборі Святого Йосифа в Абу-Дабі владика Степан відслужив Літургію для українців. По цьому голова ПМВ поспілкувався з українською громадою Абу-Дабі.

Під час візиту делегації ПМВ в ОАЕ відбулося дві важливі зустрічі: перша – з Апостольським вікарієм Південної Аравії владикою Полом Хіндером, а друга – з тимчасовим повіреним у справах України в Об'єднаних Арабських Еміратах Андрієм Козловим та III секретарем з культурно-гуманітарних питань Віталієм Федяніним.

Під час зустрічі із владикою Полом Хіндером голова Пасторально-міграційного відділу передав вітання від Отця і Глави УГКЦ Блаженнішого Святослава та висловив подяку вікарію за опіку і всебічну підтримку для розвитку молоді громади УГКЦ в ОАЕ. Владика Степан відзначив, що планує поспілкуватися з вірними УГКЦ в ОАЕ і дізнатися про нові виклики, які постають перед українською громадою в Еміратах. Голова ПМВ також запросив владика Пола відвідати Україну і заохотив його ближче познайомитися з релігійним життям вірних УГКЦ, якими він опікується.

Під час відвідин Посольства України в ОАЕ відбулося обопільне обговорення стану душпастирства в українській громаді. Посольство запевнило єпископа у всьлякій підтримці УГКЦ в ОАЕ. Андрій Козлов подякував владіці Степану за те, що голова Пасторально-міграційного відділу дбає про забезпечення духовних потреб українців в ОАЕ, а єпископ подякував Посольству за підтримку всіх ініціатив Церкви і священника УГКЦ на теренах країни.

Пресслужба Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ

Щорічний благодійний різдвяний захід «Просфора з Патріархом»

15 січня в Києві відбувся щорічний благодійний різдвяний захід «Просфора з Патріархом», який колядою об'єднав греко-католиків, друзів і добровольців Патріаршого собору Воскресіння Христового. Різдвяне дійство відбувалось в Міжнародному виставковому центрі, що знаходиться неподалік Патріаршого собору Воскресіння Христового УГКЦ.

Розпочинаючи захід, Блаженніший Патріарх Святослав зазначив, що у цей вечір почуває себе щасливим, адже переживає подібні емоції, як батьки, коли їхні діти повертаються додому. «Сьогодні дуже дякую Господу Богу за те, що ми можемо відродити та продовжити нашу традиційну різдвяну «Просфору», яку ми вже багато років, починаючи від мого попередника Блаженнішого Любомира, щороку переживаємо як одну з дуже важливих духовних подій нашого товариства, нашої спільноти, нашої Церкви тут, у Києві, біля нашого центрального храму».

Глава УГКЦ зауважив, що не можна спільно з'їсти хліба онлайн. «Це можна зробити синхронно, перебуваючи окремо навіть у різних частинах світу. Але ми сьогодні маємо можливість зробити це не синхронно, але разом. Сьогодні можемо разом подякувати Господу Богу за те, що ми дожили до цього Різдва. Це означає, що Він нам разом доручає цього року робити великі справи», – наголосив Блаженніший Святослав.

Отець і Глава УГКЦ наголосив: «Просфора – це знак єдності, знак того, що ми разом творимо одну-єдину спільноту, яка має одне серце й одну душу. Тому, коли ми будемо підтримувати цю єдність, її плекати, нею радіти та ділитися, думаю, що будь-які труднощі, які принесе нам цей рік, ми разом зможемо успішно подолати».

Відтак Блаженніший Святослав розповів, що цього року українці чекають на візит Святішого Отця Франциска. За його словами, це означає, що ми маємо дуже багато роботи, починаючи від довершення подвір'я навколо Патріаршого собору і закінчуючи іконостасом. «Нас можуть очікувати великі виклики, але й великі благословення, бо кожна трудність є водночас доброю нагодою. А я сподіваюся, що ми всі разом обов'язково добрі нагоди зможемо спрямувати для добра нашої Церкви, нашого народу, нашої Української Держави», – наголосив Предстоятель.

Завершуючи своє слово, Глава УГКЦ підкреслив, що в контексті таких спільних «Просфор» він завжди має нагоду кожному особисто побажати веселих свят, Божого миру, радості та любові. «Тому хочу побажати вам благословення на цей новий рік, в який ми вступаємо. Нехай Господь Бог буде благословенний! Нехай ця «Просфора» буде символом спільно розділеного хліба, а відтак спільної радості, що між нами присутній, між нами народився Князь миру, Господар неба і землі – наш Спаситель Ісус Христос, який і тепер, цього року, назавжди був, є і буде з нами», – наголосив Патріарх.

Відтак Глава УГКЦ благословив приготувані просфори та усі страви. Після цього гості обмінювалися різдвяними привітаннями, спілкувалися з Блаженнішим Святославом, владикою Йосифом та духовенством УГКЦ. Далі під час різдвяного дійства прозвучали коляди у виконанні Національної заслуженої академічної капели України «Думка». Захід вела відома журналістка Галина Бабій – радіоведуча Українського радіо, авторка радіо- та телепрограм, ведуча концертів та інших мистецьких акцій.

Пресслужба Київської архієпархії

«Мальтійці» доставили з Івано-Франківська на передову польову кухню

Понад 3100 км подолали мальтійці Івано-Франківська, щоб доставити на схід України вже сьому польову кухню та необхідне додаткове обладнання.

Незважаючи на важкі погодні умови та певні технічні проблеми, місію успішно виконано. Персонал, який працюватиме на кухні, наприкінці минулого року завершив кваліфіковані навчання з організації харчування для великих кількостей людей у «Польовій кухні» Мальтійської служби допомоги.

Уже через кілька днів кухня запрацює на повну і зігріватиме багатьох, кому тут потрібна наша підтримка. Продуктивність кухні дає можливість готувати поживну і смачну страву для тисячі людей щодня, інформує Мальтійська служба допомоги.

Пресслужба Івано-Франківської архієпархії УГКЦ

Старовинні ікони, що були віднайдені у с. Мар'янівка, відреставрували

Близько двох років тривала реставрація віднайдених у с. Мар'янівка (Тернопільський район) п'яти старовинних ікон. 12 січня останні дві були повернуті парафії УГКЦ Різдва Пресвятої Богородиці після реставрації, котра проходила у Львові під проводом досвідчених майстрів Роксолани Мокрій та Юрія Буна. Завдяки місцевим жертводавцям, старанням громади села на чолі з отцем Іваном Зозулею цінні святі реліквії вдалося зберегти для наступних поколінь.

Як повідомляє о. Іван Зозуля, «наступного року наша церковця відзначатиме своє 130-ліття. Саме ця подія стане особливою нагодою подякувати Богу за духовні дари для парафії, за знахідку, кожен зможе ще раз оглянути відреставровані ікони та молитися перед ними».

Пригадуємо, що 28 лютого 2020 року настоятель храму о. Іван Зозуля спільно зі старшим братом Петром Костиком та майстрами, які здійснювали підготовчі роботи з перекриття храму, віднайшли старовинні ікони, вік яких становить 126 років. Тоді о. Іван відзначив: «Радісна знахідка відкриває нам автентичну духовну спадщину нашої парафії. Що більше: ми отримали підтвердження, що головними фундаторами храму була сім'я Романа та Ксенії Малевичів. Це, безумовно, нові цінні знахідки для історії сакрального мистецтва УГКЦ та парафії у с. Мар'янівка».

Священик також повідомив, що реставрація відбулася за участю комісії у справах сакрального мистецтва Тернопільсько-Зборівської архієпархії УГКЦ.

Пресслужба Тернопільсько-Зборівської архієпархії УГКЦ

Владика Микола відвідав з душпастирським візитом Тасманію

З 21 по 24 січня владика Микола Бичок, єпарх Мельбурнський, здійснив душпастирський візит до Тасманії. Першого дня він провів офіційну зустріч з владикою Джуліаном Портіусом, архієпископом Гобарту, впродовж якої висловив слова подяки за довголітню співпрацю для добра людей на острові Тасманія.

Другого дня візиту архієрей відвідав місцеві святині Гобарту, а також зустрівся з сенатором від Тасманії Катериною Білик. Упродовж зустрічі говорили на тему ймовірного вторгнення російських військ в Україну. Владика Микола розповів більше про ситуацію, яка склалася після окупації Криму, а також про гібридну війну на сході України, яка триває вже вісім років поспіль. Пані сенатор запевнила, що зробить все можливе в політичному полі Австралії для миру в Україні.

У вечір суботи владика Микола очолив Вечірню у місцевій каплиці греко-католицької громади, а в неділю, 23 січня, відслужив Архієрейську Святу Літургію у співслужінні з о. Джастіном Макдональдом, відповідальним за нашу спільноту в Гобарті, та дияконом Михайлом Жиланом, канцлером єпархії. На урочистій відправі було декілька вірних, а також с. Марія Моравська зі Згромадження сестер-служебниць, яка довгий час відвідувала цю громаду з місійними подорожами із нашими священиками.

Проповідуючи до люду Божого, архієрей зазначив, що «наш Спаситель повністю увійшов у наш спотворений гріхом світ зневіри та болю, щоб виправити його. Він був хрищений у Йордані, щоб одягнути нагого Адама та повернути нам гідність тих, хто носить ризу світла Його улюблених синів і дочок. Саме тому у Святій Тайні Хрищення ми співаємо: «Ви, що в Христа христилися, у Христа зодягнулися». Для нас, як людей віруючих, це означає щоденно відрікатися від грішного світу, натомість цілковито віддатися в обійми нашому Небесному Батькові».

На завершення Божественної Літургії владика Микола висловив подяку о. Джастіну за духовну опіку над вірними, українській громаді Тасманії, а також вірним, які прибули на це торжество. Пізніше всі зібралися на спільний обід, під час якого була чудова нагода поспілкуватися з владикою Миколою.

Варто зазначити, що це був перший офіційний душпастирський візит владика Миколи поза межі штату Вікторія після його інтронізації, а також після кількомісячних локдаунів. І хоч на богослужіннях було лише по декілька людей, проте Христос навчає: «Де двоє чи троє зберуться в Моє ім'я, там Я є серед них».

Пресслужба Мельбурнської єпархії

Українців в Угорщині відзначили День Соборності

У День Соборності України, 22 січня, українська громада в Будапешті в особливий спосіб відзначила цю важливу для українського народу подію.

День розпочався молебнем до Богородиці за Україну, який провів отець Дам'ян Габорій, душпастир для українців в Угорщині. Після молитви, яка відбулася в церкві Святого Флоріана, що на площі Тараса Шевченка в Будапешті, учні церковної «Рідної школи» в Будапешті спільно з Оксаною Габорій провели патріотичний виступ.

Відтак до присутніх звернулися із промовама посол України в Угорщині Любов Непоп та представник від Світового конгресу українців Ярослава Хортяні.

По цьому в церкві біля пам'ятника Тарасові Шевченку відбулася церемонія покладання вінків та флешмоб-акція за участю української громади Угорщини на підтримку України в рамках кампанії Світового конгресу українців «Скажи Україні ТАК/Say YES to Ukraine» і «Скажи Путіну НІ/Say NO to Putin».

На завершення громада спільно з українським дипломатичним корпусом поклала вінок до пам'ятної дошки Надзвичайній дипломатичній місії УНР в Угорщині.

У неділю, 24 січня, в парафії Покрову Богородиці УГКЦ в Будапешті відбулася молитва за Україну, після якої діти парафії виступили з патріотичними піснями та створили символічний «ланцюг єдності».

За матеріалами прес-служби УГКЦ в Будапешті

На лінії фронту: коляда студентів УКУ для українських військових

Близько 400 кілометрів вздовж лінії фронту проїхали 30 студентів Українського католицького університету із різдвяним вертепом. Сім днів вони провели в зоні Операції об'єднаних сил на Донбасі, щоб заколядувати військовим та місцевим жителям. Ініціативу «Вертеп на Схід» вже 11-й рік поспіль підтримує Студентське братство УКУ.

«Коли почалася війна, ми подумали, що було б гарно «привезти» Різдво на Схід нашим військовим, дати відчуття їм радості свята в непростих умовах фронту. У 2015-му виступали у Краматорську та околицих, а вже у 2016 році проїхали всю лінію фронту. Саме тоді й затвердили для себе цей формат – тепер щороку «веземо» Різдво від Станиці Луганської до Маріуполя», – розповів Юрій Мурін, керівник ініціативи «Вертеп на Схід», яка переросла в студентську організацію УКУ «Україна – єдина».

За тиждень студенти першого-третього курсів УКУ відвідали майже 20 прифронтових міст та містечок, зокрема Станицю Луганську, Щастя, Петропавлівку, Авдіївку, Верхньоторецьке, Нью-Йорк, Красну Полян, Торецьк, Олександрополю, Попасну, Бахмут, Первомайське, Красногорівку, Мар'їнку, Волноваху та Маріуполь.

«Ті студенти, що зараз їдуть на схід, можуть і не пам'ятати початку війни, бо їм було по 12 років на той час. Вони їдуть на фронт, практикуючи свою любов та вірність Україні. Військові зі свого боку бачать, що до них приїжджають молоді люди з Західної України, які не сидять вдома, а свої канікули присвячують їм. Ми постійно спішімо, бо маємо багато виступів, але щоразу затримуємося, щоб обійнятися, сфотографуватися і подякувати», – поділилась своїми враженнями співорганізаторка Соломія Мурін після своєї уже восьмої поїздки на фронт.

Щоб підготувати 45-хвилинний виступ, студенти готувалися близько трьох місяців. Окремо підбирали колядників – ангельський хор, та дійових осіб вертепу. Організатори розповідають, що радіо в автобусі за весь час поїздки ні разу не ввімкнули, бо із задніх сидінь простір заповнювали голоси «ангельського хору».

Відділ інформації УКУ

Папа Франциск закликав не припиняти молитися за мир в Україні

Два тижні тому, 26 січня, світ єднався в молитві за мир, відповівши на заклик Папи Франциска, який проголосив спеціальний день молитви, пов'язаний зі зростанням напруження навколо кордонів України. Святіший Отець особисто того дня очолював таку молитву наприкінці загальної аудієнції. А завершуючи зустріч з прочанами в середу, 9 лютого, він склав подяку всім, хто відгукнувся на його заклик.

«Хочу подякувати всім людям і спільнотам, які 26 січня єдналися в молитві за мир в Україні. Не переставаймо випрошувати в Бога миру, аби напруження та загроза війни були подолані шляхом серйозного діалогу, і щоб до цього змогли причинитися також і переговори у «нормандському форматі». Не забуваймо: війна – це безумство!» – наголосив Святіший Отець.

Папа також нагадав, що 11 лютого відзначатиметься Всесвітній день хворого. «Хочу загадати всіх наших дорогих хворих і побажати, щоб усім були забезпечені медичне лікування та духовний супровід», – мовив він, закликавши молитися за хворих, їхніх родичів, медичних працівників, капеланів і всіх, хто опікується хворими.

Департамент інформації УГКЦ

Католицькі єпископи Євросоюзу засудили пропозицію Макрона включити право на аборт у Хартію фундаментальних прав

Очільники Комісії єпископів Європейського Союзу (COMECE) висловили глибоку стурбованість щодо промови, з якою президент Франції Емануель Макрон, – країни, яка в цьому твірччі голоує в ЄС, – виступив 19 січня у Європейському парламенті, пропонуючи оновити Європейську хартію фундаментальних прав, аби включити до неї визнання права на аборт.

У заяві, опублікованій 8 лютого, яку підписали очільник COMECE кардинал Жан-Клод Олеріш та його заступники, зазначається, що Церква від початку підтримувала процес європейської інтеграції. «Ми згодні із президентом Макроном щодо важливості захищати та поширювати цінності Європейського Союзу. Але хочемо підкреслити, що однією з головних цінностей є пошана гідності кожної людини на кожному етапі її життя, особливо коли йдеться про становище повної незахищеності, як у випадку ще ненародженої дитини», – пишуть вони, нагадуючи, що батьки-засновники об'єднаної Європи надавали фундаментальну важливість невід'ємній гідності людської особи.

Єпископи зазначають, що усвідомлюють складність ситуацій, у яких перебувають матері, які роздумують про аборт, і наголошують на тому, що належне піклування про тих, які через вагітність потрапляють у скрутне становище, «повинно також бути обов'язком наших суспільств», включаючи і служіння милосердя Церкви. Вони підкреслюють, що жінки у важкому становищі не повинні бути покинутими наодинці, але також «не можна ігнорувати права на життя ще ненародженої дитини». Вони обоє «повинні отримати необхідну допомогу та підтримку».

«З юридичної точки зору не існує визнаного права на аборт у європейському та міжнародному законодавстві», – підкреслюють ієрархи, наголошуючи, що спроби змінити ситуацію, впроваджуючи право на аборт у Хартію фундаментальних прав Європейського Союзу, «не лише суперечать віруванням та фундаментальним європейським цінностям, а й було б несправедливим законом, позбавленим етичного фундаменту та приреченим стати причиною постійного конфлікту між громадянами ЄС».

За словами авторів звернення, європейська інтеграція повинна сприяти пошані різних ідентичностей та уникати ідеологічного диктату. А тому вони вважають, що згадана пропозиція не може сприйматися як повинні «влити нове життя в наші фундаментальні права».

Додамо, що, відповідно до своєї місії, визначеної у своїх статутах, COMECE контролює політичний процес Європейського Союзу у всіх сферах, що представляють інтерес для Церкви.

«Vatican News»

Doctor unitatis: Папа проголосив святого Іринея Ліонського Вчителем Церкви

20 січня Папа Франциск прийняв на аудієнції префекта Конгрегації в справах визнання святих кардинала Марчелло Семераро. Як зазначається у повідомленні пресслужби Святого Престолу, кардинал Семераро представив Святішому Отцеві рішення Пленарної сесії членів цієї Конгрегації, що схвалює надання титулу Учителя Вселенської Церкви святому Іринеєві, єпископові Ліона, що народився, правдоподібно, у Смірні (тепер Туреччина) між 130 і 140 роками, та помер у Ліоні (Франція) в 202 році.

Про можливість проголошення святого Іринея Ліонського Учителем Церкви Папа Франциск уже згадував, приймаючи 7 жовтня 2021 року змішану католицько-православну робочу богословську групу ім. святого Іринея, якого він назвав «великим духовним і богословським мостом між східними та західними християнами».

Як апостол серед кельтських і германських народів, святий Іринеї був захисником християнського віровчення, поборюючи ересь гностицизму. Він є одним із перших великих богословів Церкви. Його головною спадщиною є п'ять книг з циклу «Проти ересей» та «Доказ апостольської проповіді», що вважається найдавнішим катехизмом християнської доктрини.

І вже наступного дня, 21 січня, посеред Тижня молитов за єдність християн, Папа Франциск проголосив святого Іринея Ліонського Вчителем Церкви, запрошуючи християн шукати у спадщині богословів первісної Церкви джерела для відновлення та збереження єдності Христових послідовників.

У декреті за підписом Святішого Отця читаємо: «Святий Іринеї Ліонський, прибувши зі Сходу, своє єпископське служіння звершував на Заході: він був духовним і богословським мостом між східними та західними християнами». Папа не оминув увагою того факту, що ім'я цього святого, що походить із грецької мови, означає «мирний», виражаючи «той мир, який походить від Господа та примирює, реінтегруєчи в єдності».

«З огляду на це, вислухавши думку Конгрегації в справах визнання святих, моєю апостольською владою проголошую його Вчителем Церкви з титулом «Doctor unitatis». Нехай же вчення такого великого Вчителя зможе дедалі більше підбадьорювати мандрівку всіх Господніх учнів до повного сопричастя», – побажав Папа Франциск.

«Vatican News»

У Харкові провели Тижень молін за єдність між християнами

Упродовж 20-23 січня у Харкові тривав Тижень молін за єдність між християнами. Єкуменічні молитви відбулися у катедральному соборі Успіння Богородиці РКЦ, у храмах Євангелічно-лютеранської громади та Вірменської Апостольської Церкви.

Завершився молитовний Тижень спільною молитвою у Свято-Миколаївському соборі УГКЦ.

Варто зазначити, що у Харкові Тижень молитов за єдність християн проводиться щороку і збирає представників духовенства, монашества та мирян різних конфесій та Церков.

Цього року в храмі Святого Воскресіння ВАЦ до присутніх зі словом звернувся владика Василь Тучапєць, екзарх Харківський. Архиєрей застановився над євангельською розповіддю про трьох мудреців, які прийшли за зорею до маленького Христа і принесли Йому дари. «Любов – це вияв нашої віри. Просімо в Господа, щоб ми були тими християнами, які не відштовхують від себе людей, щоб ми через своє життя, любов, єдність між собою були проповідниками христового Євангелія», – підкреслив владика Василь.

Про єкуменічні ініціативи говорив також владика Ігор Ісиченко у катедральному соборі Святого Миколая Чудотворця УГКЦ. «Об'єднання Церкви – це йти до Христа, жити по-християнськи, практикувати любов і бачити ближнього. Маємо єднатися в молитві, любові і прославленні Христа», – додав владика Ігор.

Пресслужба Харківського екзархату УГКЦ

Папа Франциск разом з прочанами знову молився за мир в Україні

МЕДІАРЕСУРС УГКЦ

Під час недільної зустрічі з паломниками, які 13 лютого зібралися опівдні на площі Святого Петра у Ватикані на проказування молитви «Ангел Господній», Папа Франциск знову скерував свою думку до України.

«Дорогі брати й сестри, новини, які надходять з України, дуже тривожні. Ввіряю заступництву Пречистої Діви Марії та сумлінню політичних провідників кожне зусилля на користь миру. Помолімося в тиші», – закликав Святіший Отець, після чого над площею запанувала молитовна тиша.

«Vatican News»

15 лютого Католицька Церква відзначає Всесвітній день богопосвячених осіб

Всесвітній день богопосвячених осіб був започаткований у 1997 році Папою Іваном Павлом II. Це день тих, хто обрав покликання служити Богу – священників, монахів і монахинь.

На сьогодні в УГКЦ діють різні чоловічі і жіночі монаші згромадження, кожне з яких має свою історію. В Україні і поза її межами є 11 чоловічих і 20 жіночих згромаджень УГКЦ.

Сестра Ксенофонта зі Згромадження сестер Пресвятої Родина каже: розмаїття чоловічих і жіночих монаших згромаджень – велике багатство для Церкви, тому що кожен чин, згромадження чи монастир виникав з певної потреби Церкви і світу.

Щодо сучасного становища монашества, то у людей, які обрали цей шлях, немає обмежень ні щодо навчання чи праці, ні щодо особистих уподобань чи хобі. Сестри-монахині захищають наукові дисертації – як, наприклад, редемптористка Альфонса Карапата – перша із сестер-українок, яка захистила докторську дисертацію на Близькому Сході.

Брати-монахи займаються блогерством, грають у футбол, пишуть пісні, створюють образи тощо. Тобто можливості для реалізації у науці, мистецтві чи громадській діяльності залишаються відкритими у цьому головному покликанні.

Звісно, є певні обмеження, окреслені правилами та уставом кожного згромадження, які регламентують молитовний і духовний ритм життя.

РІСУ

Рада Єпископських конференцій Європи висловила солідарність з Україною «перед загрозою військового вторгнення Росії»

Архієпископ Гінтарас Грушас, Президент Ради Єпископських Конференцій Європи (ССЄЕ)

Рада Єпископських конференцій Європи оприлюднила Звернення на підтримку України «перед загрозою військового вторгнення Росії» та закликала світових лідерів до готовності «захистити міжнародне право, незалежність та територіальний суверенітет кожної держави». У документі, підписаному президентом Ради архієпископом Гінтарасом Грушасом, католицькі єпископи Європи висловлюють слова солідарності з українським народом: «В той час як міжнародна спільнота вбачає у діях російських збройних сил реальну загрозу для миру в усьому світі, у час страху та непевності для майбутнього України, ми єднаємося з нашими братами і сестрами у вірі та з усім українським народом».

Європейські єпископи відгукуються на голос Святішого Отця Франциска, котрий «неодноразово висловлював свою батьківську близькість до «рідної України», закликаючи могутніх цього світу вирішити цю кризову ситуацію «шляхом серйозного міжнародного діалогу, а не за допомогою зброї».

«Як душпастирі Європейського континенту, ми теж хочемо звернутися до сумління націй та їхніх лідерів, щоб не забували про трагедії світових воєн минулого століття і були готові захищати міжнародне право, незалежність і територіальний суверенітет кожної держави. Разом зі Святішим Отцем ми хочемо звернутися до правителів з проханням «знайти прийнятні та тривалі рішення для України» на основі діалогу та переговорів і без використання зброї», – йдеться у Зверненні Ради Єпископських конференцій Європи.

Католицькі єпископи Європи звертаються до християн з проханням «молитися про дар миру в Україні, щоб відповідальні сторони «заразилися благом Миру» і щоб ця криза була подолана суто шляхом діалогу».

Додамо, що Рада Єпископських конференцій Європи включає в себе 33 чинні європейські єпископські конференції в особі їх президентів, а також голову Синоду Єпископів УГКЦ, архієпископів Люксембургу та Князівства Монако, архієпископа маронітів Кіпру, єпископа Кишинівського (Молдова), єпархіального єпископа Мукачівського й апостольського адміністратора Естонії. Секретаріат базується в Санкт-Галлені (Швейцарія).

Секретаріат Глави УГКЦ в Римі

Річниця Латеранських угод: від конфлікту до співпраці

11 лютого у Ватикані – державне свято та вихідний день, бо 93 роки тому, 11 лютого 1929 року, були підписані Латеранські угоди, згідно з якими, на території міста Риму утворено суверенну державу, суб'єкт міжнародного права, завданням якої є забезпечувати Апостольській Столиці, як найвищій інституції Католицької Церкви, повну і видиму незалежність та незаперечну суверенність на міжнародному рівні.

Станом на XIX століття на території сучасної Італії існували різні держави; деякі з них були незалежними, інші перебували під протекторатом різних тогочасних центрів впливу. Однією з таких держав була Папська держава зі столицею в Римі, утворена ще у VIII столітті. У XIX столітті розпочалася боротьба за незалежність і об'єднання італійських територій в одну державу, що завершилася захопленням Риму як столиці Папської держави та перенесенням сюди столиці новоутвореного Королівства Італії.

Таким чином, між папством і королівством виникло напруження, що було розв'язане з підписанням Латеранських угод, які остаточно врегулювали стосунки між Італією та Святим Престолом, який, однак, протягом цих років залишався самостійним суб'єктом міжнародного права.

Трактат про визнання незалежності та суверенності Святого Престолу, засновуючи Державу-Місто Ватикан, та Конкордат, що врегулював стосунки між Церквою та урядом в Італії, були підписані 11 лютого 1929 року в Латеранському палаці в Римі. Апостольська Столиця отримала широкі гарантії для здійснення своєї місії в світі, а Католицька Церква в Італії – юридичні засоби, що забезпечили повну свободу у виконанні її душпастирської, освітньої та харитативної місії, як також свободу прилюдного звершення богочинства.

Італія, в свою чергу, позбулася образу «кривдника Папи», але також отримала вирішення моральної проблеми віддалення католиків із суспільного життя. Від цього моменту Церква та католики влилися в політичне та соціальне життя країни, приєднуючись до розбудови спільного дому, роблячи значущий внесок у спільне благо.

«Vatican News»

Постанови Дев'яності сесії Архиерейського Синоду УГКЦ в Україні

Дев'яності сесія Архиерейського Синоду Української Греко-Католицької Церкви в Україні відбулася 2-3 лютого 2022 року в Патріаршому домі у Львові під головуванням Отця і Глави УГКЦ Блаженнішого Святослава. Публікуємо постанови цієї сесії Архиерейського Синоду.

ПОСТАНОВИ

Дев'яності сесії Архиерейського Синоду УГКЦ в Україні 2-3 лютого 2022 року Божого, Львів

1. Архиерейський Синод УГКЦ в Україні:

А. Закликає весь Божий люд нашої Церкви – мирян, священників та богопосвячених осіб – збирати приклади святості в нашому народі і в нашій Церкві та повідомляти про них церковну владу.

Б. Просить молитися за заступництво у викликах і труднощах до праведного Андрея Шептицького та наших слуг Божих, щодо яких проводяться беатифікаційні процеси:

- владыки Йосифа Сліпого,
- отця Кирила Селецького,
- сестри Василії Глібовицької, ЧСВВ,
- отця Романа Бахталовського,
- отця Исидора Дольницького,
- отця Петра Мекелити і 44 співмучеників – священників, монахів і мирян,
- отця Єремії Ломницького, ЧСВВ,
- отця Миколи Щепанюка,
- владыки Дмитра Яремка та інших –

і, будучи свідомими слави їх святості, поширювати їх культ у нашому народі. Про отримані за їх заступництвом ласки негайно повідомляти єпархіальних референтів у справах беатифікації.

В. Просить єпархіальних єпископів призначити у своїх єпархіях та екзархатах референтів у справах беатифікації, якщо цього ще не зроблено.

Г. Доручає душпастирям УГКЦ в Україні ознайомлювати вірних із життями праведного Андрея Шептицького та вищевказаних слуг Божих через проповіді та академії пам'яті, подавати їх вірним як приклад чеснотливого життя, мучеництва та жертви.

2. Затвердити Інструкцію щодо системи звичайного та надзвичайного інформування в УГКЦ в Україні.

3. Затвердити на трирічний випробувальний термін документ «Норми та принципи захисту неповнолітніх і вразливих осіб у душпастирській діяльності УГКЦ в Україні».

4. Прийняти в першому читанні Програму суспільно-громадської діяльності УГКЦ в Україні «Бог посеред міста – воно не похитнеться...».

5. Взяти до уваги стан опрацювання Стратегії діяльності УГКЦ для утвердження сімейних цінностей, підтримки сімей та запобігання і протидії насильству в сім'ях та представити цей документ на перше читання на наступну сесію Архиерейського Синоду УГКЦ в Україні.

6. Взяти до уваги звіт про діяльність Комісії у справах освіти і виховання УГКЦ, поблагословити до виконання Стратегію діяльності цієї Комісії та висловити вдячність її голові та всім співробітникам за сумлінну працю.

7. Задля належного відзначення 130-річчя з дня народження слуги Божого патріарха Йосифа Сліпого просити єпархіальних єпископів у своїх єпархіях і екзархатах організувати належне відзначення цього ювілею, а цього річчю Всеукраїнську прощу до Зарваниці присвятити вшануванню його пам'яті.

8. Дев'яності першу сесію Архиерейського Синоду УГКЦ в Україні провести в травні 2022 року Божого.

Ці постанови набирають чинності 14 лютого 2022 року Божого.

*Голова Синоду
Блаженніший Святослав*

Глава УГКЦ: «Існування Української державності є невідкличне так само, як воскресіння Христове. Подобається це комусь чи ні»

Сьогодні Бог каже нам: кожен, хто вивищує себе, буде понижений. Ми знаємо, що Ти, Боже, вилучиш могутніх цього світу ілюзією їхньої могутності і скидаєш їх з престолів, а підносиш Твоїх дітей, Твоїх смиренних – на цьому наголосив Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав під час проповіді до вірних у Патріаршому соборі Воскресіння Христового в Києві.

За його словами, сьогодні весь цивілізований світ споглядає на Україну. Багато хто вважає нас у великій небезпеці, а Київ, Україну – небезпечним місцем на землі, звідки відкликають своїх громадян, своїх дипломатів.

Якою має бути сьогодні наша молитва? Глава Церкви нагадує, що цього року ми святкуватимемо 35 років Грушівського об'явлення. «Хтось із вас, може, пригадує, що ще в дрімучі часи Советського Союзу в Грушеві до нашого народу прийшла Мати Божа. Грушів – таке маленьке село біля Дрогобича. І це об'явлення ми сьогодні називаємо благовіщенням нашої свободи. Тоді Пречиста Діва Марія начебто об'явила нам Божий задум про Україну, про те, що імперія зла розвалиться. І це буде не ділом людини, а справою Божою», – нагадав проповідник.

Предстоятель запропонував далі пригадати, що на 17 лютого припадає 130-та річниця з дня народження Патріарха Йосифа Сліпого – ісповідника віри, в'язня сталінських концтаборів. Патріарх Йосиф перший розповів світові про Україну, яка за своє бажання бути свobodною заплатила великими жертвами. «Гори трупів і ріки крові», – сказав так про наші землі перед могутніми світу цього Патріарх Йосиф Сліпий.

«Ми сьогодні кажемо: Боже, ми пам'ятаємо, що це Ти воскресив нашу Церкву. Коли ми виходили з підпілля, то не могли собі уявити, до якої свободи Він нас кличе. І питаємо: чи те воскресіння було Твоїм жартом, Боже?» – риторично запитує він.

Глава Церкви відзначив, що воскресіння нашої Церкви стало наче отим каменем, який розбив колоса на глиняних ногах, і Советський Союз – тюрма народів – розпався. Чиєю силою? Тільки Божою! Бо тоді могутні світу цього – ні в Москві, ні у Вашингтоні – ніхто собі не міг уявити, що цей колос одного дня впаде.

І сьогодні ми кажемо: Боже, ми пам'ятаємо про те Твоє діло. Що воно означає? Чи той колос знову встане на глиняні ноги? Ми пам'ятаємо, як воскресла Україна силою благодаті Божої, відновила свою державність, свою соборність, за яку змагалися цілі покоління наших попередників. І ми знаємо, що це було діло Боже. І питаємо себе сьогодні: Боже, чи то був Твій жарт? Чи Ти нас тільки спокусив запахом тієї свободи, а тепер хочеш її відібрати?

«Стоячи сьогодні в нашому Патріаршому соборі, кажемо: Боже, ті Твої діла є невідкличні так само, як Твоє воскресіння з мертвих. Подобається це комусь чи ні. Ми сьогодні молимо Тебе, Боже: незважаючи на наші гріхи чи наші заслуги, але так, як 35 років тому Ти благовістив нам свободу, 30 років тому її дарував, сьогодні збережи її для нас. Захисти Україну, захисти наш народ. Не зважай на нашу праведність чи гріховність, а подивися на святість Твоєї Церкви-мучениці, Твого народу, до якого Ти прийшов, щоби спасти», – попросив у Всевишнього український духовний лідер.

Департамент інформації УГКЦ

Папа Франциск: війна – це механізм самознищення; кожен має право на прощення

Ввечері 6 лютого, за посередництва телемосту, Папа Франциск взяв участь у ток-шоу «*Сте tempo che fa*» на італійському телеканалі «*Rai Tre*», відповідаючи на запитання ведучого Фабіо Фаціо, які стосувалися церковних, суспільних та особистих тем. Ділячись думками про війну, беручи до уваги також і зростаюче напруження на кордонах України, Святіший Отець вказує на коріння цієї жакливої дійсності, називаючи його «нонсенсом створіння», що сягає ще війни між Каїном і Авелем чи навколо Вавилонської вежі. Вже через короткий час після створення почалися війни між братами. «Існує немовби анти-сенс створіння, тому війна завжди є знищенням. Наприклад, обробляти землю, піклуватися про дітей, дбати про сім'ю, розвивати суспільство – це означає будувати. Розпалювати війну – це знищувати. Це механізм знищення».

До цього механізму Папа зараховує також «злочинне» поведіння з мігрантами, які, наприклад, ув'язнені в «таборах» у Лівії чи потрапляють у руки торговців людьми. Він знову повторив, що кожна країна повинна сказати, скільки мігрантів може прийняти, й потрібно знайти рівновагу між усіма країнами ЄС, щоб це не стало виключно проблемою лише тих, які розташовані найближче до джерел потоків. Знову прозвучав принцип, що мігрантів потрібно прийняти, супроводжувати, підтримати та інтегрувати. А той факт, що «Середземне море сьогодні стало найбільшим цвинтарем Європи, повинен спонукати замислитися».

Зупинившись на тому, що здається тривожним поділом світу, де одна частина має всі можливості, а в іншій ми є свідками різних форм несправедливості, Папа вказав на «дуже лиху» спокосу, якою є «відвертати свій погляд». Водночас, за його словами, самого лише «побачити» недостатньо, необхідно «доторкнутися». «Нам бракує дотику з нуждою. А торкатися веде до героїства. Маю на думці лікарів, медперсонал, які віддали життя під час цієї пандемії: вони торкнулися зла та вирішили залишитися з хворими до кінця». Цей же принцип стосується також нашого ставлення до проблем планети.

Якщо йдеться про молоді, Святіший Отець звертає увагу на те, що вони іноді стають жертвами «неймовірного почуття самотності». За його словами, стосунки між батьками і дітьми повинні виражатися словом «близькість». «Коли я сповідаю молоді пари, або коли розмовляю з ними, то завжди запитую: «Чи ти бавишся зі своїми дітьми?» Йдеться про оту безкорисливість між татом і мамою та дитиною», – сказав Папа, підкреслюючи, що йому прикро чути, коли через роботу батьки не бачаться з дітьми, або коли замість того, щоб побути поруч, стараються відволікти їх якимись розвагами.

«Чи існують такі, що не заслуговують на прощення і милосердя Бога, чи на прощення людей?» – запитував ведучий, на що Папа відповів: «Здатність бути прощеним – це право людини». Він згідний, що ці слова можуть декого обурити, але всі ми маємо право бути прощеними, якщо просимо прощення. «Ми забулися про те, що коли хтось просить прощення, то має право бути прощеним. Ти щось учинив, то заплати за це. Ні! Ти маєш право бути прощеним, а якщо маєш якісь борги перед суспільством, то подбай, аби заплатити їх, але з прощенням», – сказав Святіший Отець.

Але чому Бог не втручається, коли страждають невинні? «Чимало лих походять з того, – пояснив єпископ Риму, – що людина втратила здатність дотримуватися правил, змінила природу, перемінила чимало речей, а також через нашу людську уразливість». Це, однак, не скасовує запитання про те, чому страждають діти, й Папа зізнається, що «не знаходить цьому пояснення». «Я вірю, я стараюся любити Бога, який є моїм батьком, але запитую себе, чому страждають діти. Й відповіді немає. Він – сильний, так, всемогутній у любові. Натомість, ненависть, знищення, лежать у руках іншого, який через задрість посіяв зло в світі», – сказав Святіший Отець, наголошуючи на тому, що вступати в діалог зі злом є дуже небезпечно, і це стосується всіх спокос. А на запитання про страждання дітей він знаходить для себе єдину відповідь: співстраждати разом з ними.

Значну частину інтерв'ю займало бачення майбутнього світу та Церкви. На думку Папи, майбутнє світу можливе, якщо в центрі економіки та рішень буде людська особа, про що йдеться в енцикліці «*Fratelli tutti*». Він зазначив, що ділився цим пріоритетом з багатьма главами держав, які мають добрі ідеали, але ці ідеали, однак, входять у конфлікт з політичними та суспільними обумовленнями, також з обумовленнями світової політики, що приглушують добрі ідеали.

Ділячись думками про майбутнє Церкви, Святіший Отець покликається на образ «Церкви в паломництві», накреслений святым Павлом VI в Апостольському напоумленні «*Evangelii Nuntiandi*». Найбільшим лихом у Церкві він називає «духовне зсвітщення», що, в свою чергу, спричиняється до «зростання клерикалізму, що є викривленням Церкви». Він знову розкритикував давні, але присутні також і сьогодні підходи, якими є пелагіанізм і гностицизм, перший з яких полягає в думці, що прямувати вперед може завдяки своїм зусиллям, а другий пропонує порожню духовність, забуваючи про те, що «без Христового тіла відкуплення не є можливим».

Говорячи про важливість молитви, Святіший Отець навіть приклад дитини, що в ситуаціях безпорадності кличе батьків. «Молитися означає мати перед собою наші обмеження, наші потреби, наші гріхи... Це означає рішуче переступати через ці обмеження, через горизонт, а для нас, християн, означає зустрічатися з Татусем», – сказав Папа, зауваживши, що дитина навіть не чекає на відповідь батька, і ще поки той відповідає на її запитання, вона ставить вже наступне. Для неї важливо, «що тато дивиться на неї, і це дає їй почуття безпеки».

Очевидно, під час розмови не забракло послань на дитинство в Буенос-Айресі, на молоді роки, згадуючи про дитячу мрію стати м'ясником, про захоплення хімією, над яким, однак, переважило покликання до духовного стану. Папа також звірився, що 16 липня 1990 року склав приватну обіцянку Кармельській Богородиці не дивитися телебачення. «Не дивлюся його, але не тому, що засуджую», – сказав він, назвавши своїм захопленням музику, зокрема, класичну та танго. Розмова, як звичайно, завершилася проханням про молитву. «Я потребую цього, а якщо хтось із вас не молитесь, бо не є віруючим, не вміє або не може, то нехай підтримує мене доброю згадкою», – просив Святіший Отець.

Vatican News

Митрополит відвідав парафію Собору святого Івана Хрестителя

У неділю по Богоявленні, 23 січня, Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, з пастирським візитом, присвяченим храмовому празникові, відвідав парафію Собору святого Івана Хрестителя у Львові (вул. Зубрівська, 1г).

У співслужінні парафіяльного та запрошеного духовенства митрополит звершив Архирейську Божественну Літургію. В часі богослуження було проголошено про відкриття з уряду адміністратора парафії о. Івана Колодія та призначення його парохом. Також двоє сотрудників парафії – о. Тарас Бублик та о. Андрій Сліпий – отримали з рук митрополита відзнаки за жертвне та гідне священниче служіння – жовті нагрудні хрести.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Івано-Франківський «Карітас» організував захід духовної віднови для мало захищених верств населення

12 січня у храмі Успіння Пресвятої Богородиці, що в с. Крихівці, провели завершальний захід в рамках святкування 30-річчя благодійної організації «Карітас Івано-Франківської архієпархії УГКЦ» – практикум особистісного зростання і духовної віднови «Зцілення любов'ю». Учасниками події стали родини загиблих учасників АТО, репресовані і політ'язні, а також сім'ї, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Розпочався захід молебнем до Христа-Чоловіколюбця, який очолив Архієпископ і Митрополит Івано-Франківський Володимир Війтишин у співслужінні з душпастирями парафії Успіння Пресвятої Богородиці.

По цьому владика звернувся до всіх присутніх із короткою проповіддю: «Наше відкрите серце до Бога дає нам силу молитися і спільно будувати добро для нашої України. Коли роздумуємо над приходом Ісуса Христа на землю, розуміємо, що Бог міг зійти, піднесений святими архангелами у своїй величі та славі, якій немає початку і кінця. Але Господь приходить у стаєнку, до родини. Адже тільки родина є благословенна творити. Тільки родина може давати нове життя. Тому ми бережемо те найдорожче, що Бог нам дарував».

Згадав архиєрей і про тих Героїв, які віддали свої життя за волю України. Відтак за загиблими воїнами та захисниками України архиєрей відслужив поминальну панахиду.

«Карітас» має підтримувати не тільки матеріально, але й духовно. Тож ми стараємося бути поруч із людьми, які принесли в своєму житті жертву за волю і незалежність України. Ця жертва є неоціненною, адже вона найбільша», – наголосив директор «Карітасу-Івано-Франківськ УГКЦ» о. Володимир Чорний.

Після святкового концерту з колядою від парафіян та дітей «Карітасу» на запрошених чекали духовні науки «Народження Ісуса» від о. Володимира Чорнія, тренінги для дітей та підлітків, ігри та розмальовки для малюків, а також майстер-класи для дітей і дорослих.

Пресслужба Івано-Франківської архієпархії УГКЦ

«Мудра Справа»: соціальне підприємництво – не примха, а вимога часу

За останні три десятиліття у світі сформувалася і розвинулася концепція соціального підприємництва. Зараз все частіше чуємо це словосполучення і в Україні. За різними оцінками, в нашій державі налічують уже сотні успішних соціальних підприємств. Помітна їх частина розвивається при різних церковних структурах, починаючи із рекреаційно-відпочинкових та реабілітаційних комплексів, пекарень та закладів харчування для різних соціальних груп, організації виробництва та продажу харчових продуктів і обрядових предметів, написання і видавництва книжок, та закінчуючи фермерськими господарствами й альтернативною енергетикою, включно із гідроелектростанціями та сонячними батареями.

Значна частина церковних соціальних підприємств також працює в освітніх проектах: дитячі садочки, школи, навчальні майстерні, спортивні гуртки і таборіві центри. Активно розвиваються такі комунікаційні платформи як медійний партнер «Живе Телебачення», фестиваль «Вітер На-дії», християнська інформаційна платформа «Дивенсвіт». До цього залучаються як патріарші структури (наприклад, проект виробництва церковної продукції «Вервиця єдності», рекреаційний комплекс «Патріарший дім», Бюро УГКЦ з питань екології із еко-іноваційними проектами, Патріарший паломницький центр, тощо), так і єпархіальні та парафіяльні ініціативи (як-от «Шпиталь митрополита Андрея Шептицького» у Львові, фермерське господарство «Карітас-Тернопіль», «Равликова ферма» у Краматорську тощо). Усіх їх об'єднує позитивний соціальний вплив, який здійснюють усі ці активності.

«Соціальне підприємництво – не примха, а вимога часу», – зазначає керівник патріаршого економату о. Любомир Яворський, що є автором стратегічного проекту соціального та економічного розвитку Церкви «Мудра Справа». Впроваджуючи соціальне вчення митрополита Андрея Шептицького, «Мудра Справа» сприяє творенню у суспільстві християнської екосистемної взаємодії задля цілісного духовного, соціального та економічного життя Людини у спільноті. Серед іншого, така комплексна ініціатива покликана допомогти у розбудові соціального підприємництва структур нашої Церкви, виходячи з принципів, закладених митрополитом Андреем Шептицьким. Зокрема, у посланні «Як будувати рідну хату» він ставить громаду та громадські об'єднання в основу державотворчих процесів і прагнень спільного блага. Тому місія «Мудрої Справи» полягає у духовному і матеріальному розвитку громад через пошук можливостей і реалізацію свого потенціалу. Водночас це творчий, відважний пошук ціннісних засад, етичних принципів господарювання і їх відповідальне втілення у підприємницьку діяльність.

Однак поки що бурхливого розвитку соціального підприємництва в Україні ми не бачимо, хоч відповідна екосистема вже почала формуватися. Для цього є кілька причин. Почнемо з того, що кожен по-своєму розуміє, що таке соціальне підприємництво. Адже чіткого законодавчого визначення в Україні немає. У спеціалізованій літе-

ратурі можна зустріти півтора десятка визначень, що таке соціальне підприємництво. Вони представляють цілий спектр думок, починаючи зі сприйняття соціального підприємства як певного гібриду між волонтерством та підприємницькою діяльністю або бізнес-рішення соціальних проблем, і закінчуючи сприйняттям соціального підприємства як особливого способу перерозподілу прибутку, частина якого просто спрямовується на вирішення соціальних чи екологічних проблем (іншими словами, фактично говоримо про соціально відповідальний бізнес). Та, здебільшого, сходяться у тому, що для соціального підприємця пріоритетом є формування соціальної цінності, а не зростання приватного капіталу.

Через відсутність законодавчого врегулювання соціального підприємства в Україні їм доводиться вступати в відкриті конкуренції зі звичайними комерційними підприємствами. Однак формування соціальної цінності часто пов'язано з додатковими витратами, що стає фактором зміщення конкурентного балансу на користь звичайних комерційних підприємств. Наприклад, якщо

мережа кав'ярень намагається працювати ветеранів АТО/ООС, котрі не мають відповідного досвіду, з метою їхньої реінтеграції на ринку праці, то мусить нести додаткові видатки для їхнього навчання та, можливо, подолання ПТСР. Зрозуміло, що звичайні комерційні кав'ярні поруч матимуть фінансову перевагу в такому випадку. Або якщо фермерське господарство віддає частину свого врожаю для благодійної ідальні, то недоотримує відповідний прибуток.

З метою збалансування конкурентної спроможності соціальних та звичайних комерційних підприємств різні країни створюють відповідне законодавче поле, яке сприяє розвитку соціальних підприємств. Адже формування соціальної цінності зменшує видатки держави на подолання соціальних проблем у кінцевому рахунку. Таким шляхом пішли США, Великобританія, Італія, Німеччина, Польща, Литва та багато інших. Зважаючи на широкий спектр підходів до визначення соціального підприємства, кожна з країн пішла дещо різними шляхами, визначаючи, що таке соціальне підприємство у

своєму законодавстві та закладаючи механізми балансування їхньої конкурентноспроможності. Нам потрібно знайти свій підхід, зважаючи на особливості економічного стану України. Попередні спроби були невдалими. Основним аргументом була неготовність сформувати такі механізми, які б не дозволяли звичайним комерційним підприємствам маскуватися під соціальні, користуючись відповідними пільгами. Це завдання ще належить вирішити.

УГКЦ зі свого боку пішла шляхом підтримки формування екосистеми соціального підприємства як всередині нашої Церкви, так і загалом у суспільстві. Попри десятки соціальних підприємств, що діють при церковних структурах, УКУ уже кілька років викладає різні курси із соціального підприємства, кілька громадських ініціатив популяризують соціальне підприємство на рівні церковних парафій (до прикладу, Українська освітня платформа). Уже кілька років поспіль успішно працює освітній проект Патріаршої курії для професійної формації молодих священників МАПа. Патріарша курія УГКЦ також створила Консультаційний центр «Мудра Справа» який є професійним інструментом, що покликаний надавати комплексний супровід побудови та розвитку соціальних підприємств.

1. Стратегічне планування. Ми працюємо над поєднанням душпастирського планування та фінансово-господарського життя Церкви як в Україні, так і за кордоном. Переймаємо досвід та працюємо з експертами та лідерами думок, адже наша Церква – це частина українського громадянського суспільства, яке ми спільно будуємо для майбутніх поколінь.

2. Експертне консультування. Професійна формація – основна інвестиція сьогодні. Ми надаємо менторський супровід та комплексні управлінські рішення щодо діяльності та розвитку неприбуткових та прибуткових церковних проектів і залучаємо експертів із бізнес-структурування, фінансового та юридичного супроводу, маркетингу, правового менеджменту та фандрейзингу, а також із адвокатури та лобювання різних ініціатив на усіх рівнях.

3. Побудова взаємодії. Наша сила – у спільноті. Ми виявляємо наші внутрішні спроможності та працюємо на їхнє примноження, будуємо зв'язки та партнерства між нашими церковними проектами. При цьому завжди тримаємо фокус на цілісну взаємодію у суспільстві. Активно ведеться робота із територіальними громадами, місцевою та державною владою. Ми будуємо мости із донорами та спільнотами, бізнесом та волонтерами.

«Стратегічна ідея полягає у тому, щоби створити екосистему, яка буде запускати соціальні та соціально відповідальні підприємства і включати у взаємодію партнерів за принципом позитивної суми, коли 1+1=3», – відзначає патріарший економ о. Любомир Яворський. Адже для Церкви основним є формування соціальної цінності. Це її особливий сучасний спосіб послужити ближнім.

Підготував Григорій Селешук
Департамент інформації УГКЦ

Порада митрополита Бориса у часи кризи: «Будуйте стосунки, знайдіть свого духівника, сповідайтеся»

«Смерть – найкращий провідник». У цьому впевнений Митрополит Філадельфійський УГКЦ владика Борис (Гудзяк), який відзначив, що сучасні українці, живучи під загрозою розгортання повномасштабної війни, яка може торкнутися твого міста, твоєї родини, навчаються розставляти правильні пріоритети. Не сваритися у своїх родині, але шукати порозуміння, спілкування, переживати досвід присутності у твоєму житті людей, які навчають бути людьми. Під час зустрічі з представниками бізнес-школи УКУ владика поділився своїми роздумами про життя у часі кризи, яка навчає правдивих істин. Ось сім його тез про важливість мати свого духівника, силу сповіді і людських стосунків.

1. Я збудований, як ми колись казали в еміграції, зустрічню з Україною.

Мужністю людей. З глибшим рівнем пережиття і розуміння великих людських драм. Бо війна несе смерть, а смерть взагалі – це дуже сильний проповідник. Вони багато питань вияснюють. Думаю, що чимало чоловіків, які сварилися з жінками, чи жінка з чоловіком, можливо, ці сварки зараз припинили чи перенесли на другий план і звертають увагу на основне: на життя, родину, стосунки. І мені здається, що в Україні це відбувається у дуже цікавий спосіб. Я почав щоденник писати і ця тема там звучить. На Заході є такі більш геополітичні міркування у яких людина губиться. Є ця різниця. Є трохи абстрактні геополітичні міркування за кордоном, а тут, в Україні, це є реальне життя під загрозою війни: родина, місто. Тут зараз відбувається щось дуже глибоке. Я вважаю, що ми з вами покликані бути лідерами у цьому процесі.

2. Бути правдивими у цьому світі допомагає Сповідь

Є такий феномен, що чимало людей, зокрема з молодшого покоління, не визнають моральних авторитетів. Є брак цілісності. Світ сьогодні шукає цілісності. Ми її не знайдемо, можливо, у

цьому світі. Це є Божий дар, якого треба просити, на який треба бути відкритим, задля якого треба робити велику жертву. Сьогодні світ потребує людей, які є правдиві. І у цьому допомагає Сповідь, Таїнства. Світ сьогодні не сповідається. Ти не можеш іти до великого добра, якщо ти не знаєш ім'я зла, не можеш сказати, що це є гріх. На Заході гріх – це неполіткоректне слово, яке сприймається з

іронією. Тому вже нема чорно-білого, є сіренькі лідери. Мені так здається, що це фундаментальні питання і проблеми.

3. Боятися слід не помилок, а гріха

Помилка і гріх є різні. Можна на роздоріжжі повернути праворуч, а не ліворуч. Але це не є гріх, це не є моральна шкода, не кривда. Це помилка. Помилятися можна і треба заохочувати людей не боятися помилки. Але боятися гріха слід.

4. Кризи неодмінно повертають нас до правдивих істин.

Бувають такі випадки. Рік тому я приймав найскладніше рішення в моєму управлінському досвіді. Це було звільнення третини працівників нашої архієпархії, які тривали там довший час. Ми мали дуже поважні дефіцити. І ми не могли далі працювати у такому форматі як раніше. Треба було повертати корабель. Це означало, що нам треба радикально скорочувати штат. А це люди. Непогані люди. Це не було скорочення за помилки чи гріхи. Ще складніше рішення, коли є негарзди з душпастирями, священниками. Бо священник – це не просто працівник єпархії; це є духовний син, і взагалі канонічне право, церковне право не дозволяє просто так позбутися священника. Навіть коли він не служить, єпархія має забезпечувати його утримання.

5. Найкраща порада, яку я отримав у житті – це мати духівника

Це було 43 роки тому. Це якось мені запало у серце і це дуже мені допомагає у житті. Я зараз маю такого наставника, якому 92 чи 93 роки, він був сповідником Матері Терези, він – арабського походження, маронітського. Має широкий досвід, працював у Південній Америці. Він вижив одного разу при падінні літака. Він – прозорливий чоловік. Я як прийшов до нього, то він прочитав моє серце. Наше спілкування після тої зустрічі завжди є онлайн-наставництво. Ми завжди потребуємо супроводу. Мова йде не про «боса», який дає завдання, але когось, хто йде з нами на духовному шляху. З ким ми можемо поділитися питаннями, сумнівами, помилками чи навіть гріхами і почути заохоту. Треба не боятися. Страх є поганий порада. Нам добре мати тих, які допомагають нам не боятися і не бути агресивними. Ми всі коли боїмося, то реагуємо агресивно.

6. Ми провітаємо у стосунках, тому плакайте їх

Чоловік з жінкою, з нашими дітьми, з сусідами. Як це добре мати хороших сусідів.

Плакайте стосунки. Бо людське життя є на тій матриці.

7. Спортом потрібно займатися, але треба працювати також над м'язами душі

Коли ми є у добрій формі, то можемо приймати рішення. Швидко, більш правильно. Не під впливом комплексів, страхів, упереджень, образ. Треба працювати над своєю внутрішньою цілісністю. Це дає великий спокій. Я думаю, що вся Україна це бачила у Блаженнішому Любомиру Гузарі. Не у фізичній формі була його сила. Блаженніший Любомир промовляв і був лідером моральним, бо в нього всередині був Бог. І він цим променив: своєю людяністю, своїми жартами. Цього люди потребують. Думаю, що наприкінці життя це виявилось хоча б трошки у Стіва Джобса. Бо він мав жаль, як він ставився до людей. До доньки, яку не визнавав довший час. Він фірми із собою не взяв у вічність. Тому одне другого не виключає. Але бажаю всім мати цей досвід – бути з тими людьми, які допомагають тобі бути людиною. Путін має «успіх», але колись він опиниться на смітнику історії, як Брежнев та Черненко.

Владика Борис спілкується з правоохоронцем під час Революції Гідності в Києві, 11 грудня 2013

Владика Степан Меншок до ювілею хіротонії: «Я щасливий як єпископ, бо є свідком зміни мислення людей Східної України»

Стати люблячим батьком і за будь-яких обставин залишатися людиною. На переконання владика Степана – це є найцінніший досвід його двадцятилітнього архиєрейського служіння. А вже 15 лютого 2022 року екзарх Донецький владика Степан Меншок святкував двадцяті річницю своєї єпископської хіротонії. З цієї нагоди в ексклюзивній розмові для Департаменту інформації УГКЦ розмовляємо з архиєреєм про сенси, виклики, уроки і досвід єпископства.

– Владико, ми говоримо з нагоди 20-річчя Вашого єпископства. Що означає для вас бути єпископом? Як Ви собі це уявляли 20 років тому? А як розумієте сьогодні? Чи виправдалися Ваші очікування?

– Так, розпочалося з того, що мене повідомили про те, що я буду єпископом. Щоправда, я довгий час відмовлявся, але коли вже (2001 рік) в нашій Церкві створювався Донецько-Харківський екзархат (у 2014 р. екзархат поділено на Донецький і Харківський), то я погодився.

Ці терени мене приваблювали своєю місійністю. Я як редемпторист дуже люблю місії, тому відразу відчув, що це моє. Таким чином розпочалася моя підготовка до єпископського служіння. Це була величезна територія за площею, понад 900 кв. км. Пригадую, як на Синоді в Канаді показували карту України, то Донецько-Харківський екзархат займав 1/3 України.

Якщо говорити про мої очікування, то вони найперше були пов'язані з розвитком Церкви на Східній Україні. І це справдилося, бо УГКЦ за останні 20 років дуже сильно розвинулася.

У 2002 році було зареєстровано 19 парафій. Честь і хвала тим священикам, які з цього часу почали працювати над розвитком, і їхня праця концентрувалася на їхніх особах. Вони мали можливість відкривати парафії. Станом на сьогодні у Донецькому екзархаті маємо зареєстрованими 72 парафії, їх обслуговують 54 священики. Тому і є наші очікування найперше, щоб ці люди пізнали Бога.

Часто запитують, чи ми відчуваємо радість від своєї праці. Звичайно, що відчуваємо. Бо є свідками зміни мислення людей. Важливо, щоб людина бачила ціль у житті. А кінцевою ціллю кожної людини, звичайно, є спасіння її душі через смерть і зустріч з Богом. Бо тут люди зовсім над цим питанням не застановляються.

– **Давайте пригадаємо Ваше дитинство. Ви походите з Яворівщини. Ваше дитинство припало на період підпілля УГКЦ. Якою була Ваша сім'я? Чи брали ви участь в підпільних Літургіях? Який найяскравіший спогад з цього періоду?**

– Так, пригадую дуже цікавий випадок з мого дитинства. Моя мама дуже хотіла, щоб я був священиком. Пригадую, вона мені про це сказала, коли я мав десять років, що якби я став священиком, то вона би мені купила усе, що б я захотів. І я собі отак думав: а що би вона мені такого купила?... І вирішив, що це буде пістолет. Я дуже добре собі це запам'ятав.

Думаю тепер так, звідки в неї така ідея в той час виникла? Бо я навіть не думав, що стану священиком. В нас була Російська православна Церква

Московського патріархату, бо в нашому селі священик прийняв православ'я. В цей час я з мамою ходив до церкви, вона мене за руку водила. Пригадую навіть свою першу сповідь у цього священика.

Без сумніву, перший поштовх до духовності мені дала мама. Основні молитви я сам вивчив з книжки. Старався приватно молитися щодня вранці і ввечері навіть тоді, коли служив в армії.

Підпільну церкву ми вже відкрили трошки згодом, коли я став дорослим. Мій друг сидів у тюрмі за бійку і там познайомився з греко-католицьким священиком; потім з ним познайомив мене, і так ми познайомилися з підпільними редемптористами. Так зав'язалася історія і таким чином ми відкрили підпільну церкву. Крім того, в нас в Порудні був отець, який таємно служив. Інформація передавалася таємно про богослужіння. Ми старалися приїхати на Службу Божу, не раз їхали 20-30 км.

– **Хто для Вас є прикладом для наслідування?**

– На мене велике враження справив о. Михайло Винницький. Це священик, який відсидів чотири рази у в'язниці за свої релігійні переконання. Мене вразила убогість, якої він дотримувався. Зазвичай ходив він у пошарпаному піджаку. Я ще ніколи таких священиків не зустрічав. Він мав таку стару шапку, що то аж стидно було з ним в ній ходити. Я його просив скинути ту шапку, бо казав, що він в ній виглядає як жебрак якийсь. Наприклад, коли він кудись приходив з паламарем, то люди зразу бігли цілувати руку паламарю, бо думали, що то він священик. А він взяв ту шапку, подивився на неї і каже до мене: «Хай ще наді мною посміються».

В понеділок ми завжди мали молодіжні збори в отця. Приходили до нього й об'їдали все, що отець Михайло мав, а він з того тішився. Пригадую, раз не було навіть олії, на чому підсмажити, то він води налив на пательню і так почав смажити. Звичайно, що він був радий бачити молодь. Старший чоловік, коли є разом з молоддю, то він молодіє.

– **Яким Ви були юнаком? Що любили? Які захоплення мали? Чи робили збитки?**

– О-йой! Так, я був збиточним хлопцем і пригоди мав чималі. Я прочитав усі можливі фантастичні і пригодницькі романи, зокрема Жуль Верна «Двадцять тисяч лье під водою» й інші. Бібліотекарка казала, що мені треба премію за це дати.

Наприклад, зимою я підходив, відбивав собі кригу, брав велику жердину, сідав і плив як на кораблі. Припливав додому, трохи відходив і повертався назад на свій «корабель». Одного разу, коли відбивав кригу, мені відсунулася жердина і я впав у воду. Виліз весь мокрий, ледве до хати дійшов. Мама побачила, що я мокрий, і побігла за татом. А тато каже: я його ще раз кину! А я думаю: та хай собі кидає – я і так мокрий. Але привели мене до хати і вже нічого не було. Так, загалом були дуже різні випадки.

– **А які це захоплення мали?**

– Також грав у футбольній команді, був правим нападаючим. У свій час дуже добре бігав. Люблю грати на гармоніці, люблю музику.

– **Ви також служили в армії... Що подарував Вам цей досвід?**

– Я дуже завдячую армії, що навчила мене дисципліни, фізичної підготовки. Коли я прийшов у монастир, то зауважив, як то нелегко молодим людям виконати обіт послуху. Просто нема внутрішньої дисципліни і все. Найважче зректися самого себе. Тобто своє «я» підчинити ігумену. Тому дуже важливо формувати силу волі.

– **Згодом Ви обрали монаший шлях. Що вплинуло на Ваш вибір?**

– Ну, тут знову треба розкривати секрети (сміється). Мене молодь часто питає, чи мав я дівчину і чи був закоханий. Звичайно, як звичайний хлопець, я пережив досвід кохання. З одною дівчиною ми вже мали мати весілля, але з певних причин не склалося. Шкода, що вона вже померла. Дуже давно...

Була іще одна дівчина, якої я дуже долюбився. Якось був на весіллі, запросив її танцювати, а потім додому провести, а вона мені відмовила. А на другий раз вже погодилася. Я її запитав, чому вона передумала, а вона сказала, що хлопцям

не можна відразу дозволяти. Ми зустрічалися тривалий час до такого моменту, що треба було вирішити, женитися чи розходитися. І я роздумував над тим, чи йти в монастир чи женитися. Деякі мої товариші пішли в монастир: Михайло Колтун, Ігор Возняк (сьогодні єпископ Сокальсько-Жовківський та Митрополит Львівський). І я її одного разу запитав, чи знає вона, що люди люблять в монастирі. Вона сказала про молитву. І я їй обережно сказав, що певно, не буду женитися. Тоді Маруся запитала, чого я до неї ходжу, і все – більше до мене навіть не вийшла. Згодом вона вийшла заміж за дуже гарного чоловіка.

– **Чому саме це Згромадження отців-редемптористів?**

– Я обрав редемптористів, бо, найперше, той священик, що сидів у тюрмі, був редемптористом. По-друге, харизма цього чину – це служіння найбільш опущеним людям. З цією метою святий Альфонс і створив згромадження, щоби служити пастухам і подібним до них опущеним, неосвіченим людям. Ця ідея мені найбільше імпонувала. Тому я і віднайшов своє місце серед тих людей, яким найбільше потрібна допомога – це схід України.

– **Згодом Ви стали ігуменом монастиря св. Альфонса і ректором семінарії отців-редемптористів. Чи пригадуєте який епізод, який у вас асоціюється з цим періодом?**

– Та звичайно! Якраз тоді нам віддали туберкульозну лікарню на Замарстинівській. Правда, ці приміщення ще до війни були нашими за сприяння митрополита Андрея Шептицького. Коли я став ігуменом, то довкола була ціла купа наркоманів, машину нинішнього митрополита Львівського владика Ігоря обікрали повністю. Ми там стіни оббивали – так боялися туберкульозних паличок. Бувало, що за час молитви в храмі нам бомжі крали борщ, який ми варили напередодні.

Канадцям було дуже цікаво приїжджати до нас, бо в нас тут починалося відродження Церкви і дуже сильною було духовність. Їм було дуже цікаво поринати в це відродження. Вони жерт-

ували кошти на облаштування монастиря, їм подобалася наша духовність. Ми ж їм давали імпульс до розуміння, що Церква є живою.

Завдяки тому, що наші священники вчилися у семінарії в Кракові, наших редемптористів знали і поважали по всьому світу. Поляки, зокрема професори, мають гарне почуття гумору, тому з ними завжди було цікаво спілкуватися. Мені дуже подобалися їхні способи підходу до душпастирства. В них були також молоді префекти.

– Як виглядало навчання у семінарії Миколая Чарнецького на Голоску?

– Це була семінарія редемптористів. Ми почали навчання з філософії і догматики. До нас приєдналися студити, зокрема, ерм. Самуїл Мушціпан та інші. Я викладав філософію і логіку. Дуже любив догматику...

– Також Ви стали ректором Львівської семінарії. Чим для Вас став цей досвід?

– Можна сказати, що ректором мене силою поставили (усміхається). Мені було дивно, що мене обрали. До сьогодні не розумію, чому.

Ми не думали, що вийдемо з підпілля, тому я конспектував собі все. Дуже любив філософію – це унікальна наука. Я собі переписував конспекти і готував, бо думав, що ми так і будемо у підпіллі. Але дякувати Богу, що ми з підпілля вийшли. Я не хотів бути ректором, але протоігумен Волошин просив піти. То так я і погодився. Був ректором чотири роки.

– Владико Степане, чи пригадуєте, за яких обставин Ви дізналися, що будете єпископом? Який Ваш спогад про день хіротонії?

– В першу чергу пригадується, що була дуже велика перерва між свяченнями. Владика Михайла Колтуна святити у 1993 році, а мене – аж у 2002-му. Я був першим, після мене отримали свячення владика Ігор Возняк та Гліб Лончина. Це було в соборі св. Юра, дуже багато народу зійшлося. Цікаво, що приїхали козаки з Донецька. Дуже переживала моя мама.

Що цікаво, на фуршеті моя мама мене взяла, підійшла до Блаженнішого Гузара й каже: «Ви знаєте, що він мене не слухає?» Мені аж цікаво стало, як Блаженніший з цього вийде. А Блаженніший каже: «Ви знаєте, моя мама так само каже». Мені дуже запам'яталося, як мудро Блаженніший з того вийшов. Бо ким би ти не був, а для мами ти залишаєшся дитиною і маєш її слухати.

Тоді на хіротонії був нунцій. Без перебільшення, це була подія на весь Львів. Фактично ж служіння почалося, коли я вже переїхав на Донеччину. Інтронізація у Донецьку відбулася 12 травня.

– Власне, через три місяці після хіротонії Ви вже були в Донецьку. Як Вам було на початках? Які були труднощі?

– Це був день здвигу, приїхало дуже багато гостей – редемптористи, владика... Цікаво, що в той день була гра сонця. Довкола сонця люди побачили веселку. То якесь чудо, і та знімка є. Ганна Гайворонська, яка написала книжку про екзархат, зазначила тою знімкою якесь дивне знамення.

А далі почалися повсякденні будні, треба було їздити і формувати парафії. Євангелізація – основний елемент Церкви, оскільки Церква є місією.

Нам часто закидали, що це не наша канонічна територія. РПЦ звинувачувала нас, що ми насильно пхаємося. Треба завжди пам'ятати, що Церква є

місією, бо якщо вона перестає голосити Слово Боже, то її місія втрачається. Це є послання Ісуса: «Ідіть і навчайте усі народи». Більше того, ми не йшли до вірних МП: там були наші люди, які переселялися, і вони потребували нашої душпастирської опіки. Зокрема, це були люди, які вийшли з радянських таборів і їм було заборонено повертатися на територію Західної України. Вони були кісткою, а решта людей добровільно приходило на молитву. Було багато російськомовних людей, в нашій церкві було також багато росіян. Навіть одного разу ми спробували молитися Святу Літургію російською мовою. Їх було 8-9 людей.

– Які цілі Ви собі поставили, коли стали єпископом?

– Я тоді був ще молоденьким, мав 52 роки (усміхається). Насамперед я собі постановив за мету відвідати всі області. Це мені вдалося, бо сили в той час мав більше. Яка краса – їздити автомобілем по Східній Україні, особливо коли цвітуть соняшники, дозріває пшениця! Україна неймовірно красива.

– Які області України належать до Донецького екзархату після поділу у 2014 році?

– Станом на сьогодні екзархат охоплює Донецьку, Запорізьку, Дніпропетровську і Луганську області. А до Харківського увійшли Харківська, Полтавська та Сумська області.

– В чому особливість Східної України?

– Східна Україна має освою відмінність в тому, що там цілковито опущене релігійне виховання людей. По селах нема церков, хіба десь в районному центрі. Це було викликом – зрозуміти, як виховувати людей в середовищі, в якому немає храму, нема навіть будинку культури. В західних областях, навіть в моєму селі на Яворівщині, був будинок культури. Пригадую, як був малим і ми там ставили п'єси. А хто там, на сході, знав, що таке п'єса, чи ще більше її ставив? Там хіба сходяться випити і на дискотеку.

Але, попри духовну кризу, в східняків збереглося природне відчуття поваги до Бога і до священника. Коли вони приходили до церкви, то в них було зовсім інше ставлення до священника, – інше від того, що є в нас на Західній Україні. Пригадую, як йшов раз по вокзалі, і до мене підбігли люди, щоб руку поцілувати, бо знали, що я єпископ, мав панагію. Здивував мене один хлопець, який попросив благословення. Я його запитав, чи він мене знає, бо в нас фактично до єпископа підходять, коли вже його знають. А він не знав, він просто попросив благословення.

Якось на вокзалі також побачили й кажуть: «Батюшка, благословіть з Тетяниним днем!» – то якраз припадав день студента. Я зауважив, що тамтешні люди знають навіть календар, знають, коли вшановують пам'ять святої.

На цих теренах також дуже багато протестантів. Я зрозумів, що місце по-рожним не буває.

– Чи хотіли Ви бути єпископом на сході? Якими були Ваші перші відчуття та враження?

– Звичайно! Що мені там Західна Яворівщина! (жартує) – там є кому зі своїх працювати. А я зі сходу нікуди не хочу йти. Перебувати тут для мене є радістю! Не хочу йти навіть в Америку, хоч був там багато разів. Це не моє. Тут же можна спостерігати за народженням і розвитком парафії. Спочатку вона

починається з 3-5 людей, згодом розростається. Тоді вже так радо дивишся.

– Які реалії були в Донецьку у 2002 році? Які тоді були мрії, очікування і плани?

– Це цікаво, але наша Церква мала великий авторитет у місцевої влади. Завдяки цьому ми отримали три земельні ділянки у самому Донецьку. Тоді пішов дуже сильний рух українізації. Більшовики і комуняки трохи присіли. Цей рух зробив велике підсилення. Наприклад, Лук'яненко, мер міста, допоміг нам у багатьох речах.

Люди теж гарно зустріли. Наприклад, коли я виходив з поїзда, козаки зробили шеренгу так, як зустрічають поважного гостя. Потім вони прийшли до церкви. Справді, народу було дуже багато. Ми в готелі «Шахтар» мали обід, і це святкування мало ефект для них.

Також нас і боялися, бо казали, що ми – уніатська, бандерівська Церква.

Наша Церква й до сьогодні є синьожовтою. Вони не можуть нічого з тим зробити, хоч точно для них це як більмо на оці. Але, дякувати Богу, не рухають храму. Більше того, навіть зараз, в час окупації, кілька військових брали шлюб в нашій церкві – ходили на науки і взяли шлюб. До речі, зараз в церкві є також багато людей. Наша церква в Донецьку є справжнім українським острівком.

– Яким було Ваше життя як екзарха до 2014 року? Як часто відвідували вірних?

– На щодень вставав уранці, кожного дня ми молилися Утреню і Божественну Літургію. Мені до церкви було недалеко, тому старався бути разом з отцями. В спільноті завжди легше молитися, ніж на самоті. Молитовне правило було до 2014 року, і таким воно залишається і до сьогодні.

Було багато поїздок. Шофера я не мав і не маю, їжджу сам до сьогоднішнього дня, хоч це є доволі обтяжливо. В дорозі проваджу 17-18 годин. Мав я також квартиру в Харкові, і ми почали там будувати красиву церкву. Архітектурний твір на весь Харків...

– Війна триває 2014 року... Як вона вплинула? Як із її початком змінилося Ваше служіння?

– На момент початку війни я був у Зарваниці. Мій дім окупували якраз тоді, коли я повертався до Донецька. Мене повідомили про це, тож я вийшов у Запоріжжі. Я навіть підрясника з собою не мав – всі речі залишилися у Донецьку. Хату перевернули, автомобіль конфіскували. Дім був окупований довгий час, і лише нещодавно віддали. В монастирі теж до сьогоднішнього дня живуть військові. Ми їх не рухаємо, щоби ще гірше не було, бо можуть, не дай Бог, і гранату кинути.

За цей час я зробив спробу поїхати до Донецька разом з нунцієм та владикою Яном Собілом, але коли почав робити пропуск, то дозволу не отримав. Так я опинився у Запоріжжі. Тут побудував дім, в якому зараз живу, і звідси звершую служіння для екзархату.

– Владико, дякую, а тепер кілька запитань про Вас. Що Ви любите? Які маєте хобі?

– Та я все люблю (усміхається). Найперше я дуже люблю воду, люблю плавати. Я виріс при ріці, тому у водоймі почувуюся як риба у воді. В дитинстві я трохи хворів, тож лікарка казала, що мушу займатися плаванням. Я раз на морі як поплив, то священник, що був зі мною, вже не бачив мене і дуже переживав, казав, що розповідь Блаженнішому Любомиру. Вода – то для мене краса.

Ми маємо парафію в Приморську, біля Азовського моря,

тож тепер там маю повне право влітку відпочити. До нас в гості приїжджає владика Василь, екзарх Харківський. Також люблю грати у футбол, волейбол, але вік вже не той: трошки побігаю, і вже важко... В шахи теж люблю грати, але біда, що нема з ким: багато хто не вмє, а хтось грає надто слабенько.

– Також чула, що Ви любите тварин. Зокрема, Ви тримали собаку, коли були ігуменом. Чи маєте зараз на це час?

– В мене була собака Міка – то була надзвичайна собака! Та зараз я вже не можу мати собаку, бо то як член сім'ї. Її не можна на довгий час залишати, бо вона прив'язується, і то так, якби дитину лишати...

Я і в Донецьку мав пса – дуже смішний був. Коли я приїжджав і лягав на дивані, він також лягав і «молився» на мене. А я спостерігав за такою собачою медитацією. Я купив йому такий спеціальний килим, щоб він міг на ньому собі лежати. Він такий радий був! Ми з ним разом на стадіон ходили... Та одного разу я приїхав, а пес пропав.

– А що для вас є найбільшою підтримкою на дорозі єпископського служіння?

– Насамперед це молитва. Ми мусимо розуміти, що молитва – це розмова з Богом. В Донецьку був один випадок, коли я захворів так, що не міг собі навіть чаю зробити, а в хаті нікого не було. Я ліг на ліжку і почав, так би мовити, сваритися з Богом: кажу, що ми такі місіонарі, тут служимо, а я не можу собі навіть чаю зробити... І тут на мене нахлинула така хвиля, що цього не передаш словами. Воно такою радістю мене наповнило, що я ледь не задихнувся. Кажу: Боже, дай мені хоча би 5 таких хвилин щодня і можеш ту хворобу тримати цілий тиждень. Через 10 хв. все відійшло. Я встав і кажу про себе: так, Бог то є, от тільки ми думаємо, що Бог нас не бачить. А треба лише вміти Його почути. Бо він не словами говорить, як земний батько. Потрібно тиші, замовкнути, і часто через голос сумління Бог промовляє.

– Який найважливіший урок з єпископського служіння Ви для себе визначили? Який досвід для Вас є найціннішим і Ви можете ним поділитися з іншими єпископами?

– В першу чергу, як казав колись Блаженніший Любомир, важливо бути людиною! Не треба дерти носа чи високо себе підносити.

Я є великим противником, щоби вживати на проповідях складну богословську термінологію. Бо кому то потрібно, якщо проста людина слухає і не розуміє, про що говориться? Прповідь має бути викладена у доступній формі.

Друге – потрібно бути батьком, особливо для священників. Якщо любиш людей, вони тебе відчують. А якщо до них бурчати, то нічого з того не буде.

Я, звичайно, не буду називати ім'я єпископа, але чув, що один владика, коли хлопець орлицю поставив неправильно, палицею її різко відкинув. Я такого не сприймаю. В мене теж було чимало випадків, коли хтось був неуважним, криво ставив. Я тоді брав, показував, як має бути, і просив так завжди робити. Бо та людина й так розгублюється і не розуміє, що робиться, а з часом навчиться, і все добре виходить. Все робиться і вдосконалюється з любов'ю.

Розмовляла Христина Потерейко

Львівські владика долучилися до благодійної «Різдвяної просфори» на підтримку семінаристів УГКЦ

Архієпископ і Митрополит Львівський Високопреосвященний Ігор та єпископ-помічник Львівської архієпархії Преосвященний Володимир долучилися до V-го ювілейного благодійного бенкету «Різдвяна просфора», що відбувся 9 січня у стінах семінарії.

Цьогорічний благодійний бенкет розпочався молитвою Вечірні, яку звершив Преосвященний владика Венедикт, єпископ Чиказької єпархії. По завершенні богослуження архиєрей розділили різдвяну просфору між усіма присутніми.

За посередництвом відеозвернення до благодійників звернувся Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав. У своєму слові він подякував жертводавцям за підтримку семінаристів, а також за розуміння, що в семінарії кується майбутнє Церкви і народу.

У своєму вітальному слові Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор подякував владіци Венедикту за те, що очолив Вечірню. Відтак пригадав слова Святого Письма, у яких мовиться, що милостиня гріхи відпускає, ба більше – від смерті вибавляє. «Постановимо собі насамперед підтримувати семінаристів з любові до Бога», – заохотив архиєрей.

До присутніх звернувся також єпископ-помічник Львівської архієпархії владика Володимир. Архиєрей наголосив на важливості слів митрополита про те, що милостиня прощає гріхи, а також зазначив, що подія відбувається у день пам'яті священномученика Стефана, який, стоячи на землі, бачив відкрите небо. Відтак побажав усім пережити відчуття відкритого неба.

Опісля владика Венедикт пригадав, як чотири роки тому, коли готувався святкувати своє 50-ліття, хотів, з одного боку, зустрітися зі своїми друзями, а з іншого – почав хвилюватися, що робити зі всіма подарунками, позаяк це якраз був час його переїзду до Америки. «Чимало своїх речей треба було тоді пороздавати. В цей момент виникла ідея, щоб запропонувати гостям принести дещо інших подарунків – стипендії для семінаристів. Це були різні формати: від оплати одного місяця навчання і проживання до повного курсу. Відгукнулося дуже багато людей. Чотири роки тому ми зібрали понад мільйон гривень на ці стипендії. Це нас надихнуло щороку в час Різдва проводити подібні заходи», – розповів владика Венедикт, ініціатор «Різдвяної просфори» у Львові.

Єпископ зазначив, що йому важливо вкладати ресурси і кошти в семінаристів, бо це необхідна річ, якщо Церква хоче мати добрих священників.

Ректор Львівської духовної семінарії Святого Духа о. Ігор Бойко розповів, що ідея «Просфори» семінарія перейняла у владика Венедикта і її успішно реалізовує спільно з «Фундацією духовного відродження»: «Тут сьогодні присутні випускники з різних років навчання. Переживаємо гарну атмосферу родинного свята. Навіть більше, ми сьогодні говоримо про те, щоб творити спільноту випускників Львівської семінарії. Головна мета заходу залишається незмінною – підтримка потребуючих семінаристів. Щороку маємо близько 25-30 семінаристів, батьки яких не в змозі оплатити навчання, тому цими зібраними коштами ми допомагаємо таким хлопцям. І до цього заохочую кожного з вас: якщо ви відчуваєте у своєму серці, що можете підтримати семінарста, долучайтеся, будь ласка!»

Один із випускників Львівської духовної семінарії, сьогодні керівник Департаменту інформації УГКЦ о. Ігор Яців, у своєму слові запросив учасників «Різдвяної просфори» згадати випускників семінарії, які вже відійшли у вічність, і пам'ятати про них у своїх молитвах. Також о. Ігор зазначив, що кожна семінарія УГКЦ повинна бути конкурентним середовищем і мати екосистемне мислення.

«Упродовж п'яти років, від початку, є благодійники, які підтримують стипендіями з року в рік братів-семінаристів. І вже навіть традицією стало те, що під час «Різдвяної просфори», окрім меценатів, на ній присутні і самі студенти. Вони завжди чекають на цю подію, щоб зустрітися з жертводавцями, довідатися, як у кого йдуть справи, і разом поколядувати. «Різдвяна просфора» відбувається раз на рік і під час заходу ми залуцаємо кошти на наступний рік. Але в рамках стипендіальної програми, яка діє при БО «Фундація духовного відродження», ми організуємо різноформатні зустрічі між студентами і меценатами упродовж року. Для нас важливі спілкування і комунікація між благодійником і братом-семінаристом», – зазначила директорка БО «Фундація духовного відродження» Олена Карнаух.

Родзинкою цьогорічного заходу стало те, що вперше меценатами стипендій виступили священники-випускники Львівської духовної семінарії, які навчалися в ній з часів виходу УГКЦ з підпілля та нині здійснюють своє служіння як в Україні, так і поза її межами.

Під час заходу організатори запропонували присутнім мистецьку програму. Для благодійників колядували духовий оркестр Львівської духовної семінарії, квінтет Гарнізонного храму Петра і Павла, Софія Федина, клиросний хор священників Львівської архієпархії, семінарийний гурт «Veritas» та інші.

Під час заходу до стипендіального фонду для семінаристів організаторам вдалося залучити близько 800 тисяч гривень (це за попереднім підрахунком). Остаточну суму обіцяли оприлюднити незабаром.

За матеріалами Департаменту інформації УГКЦ

Святий Престол і Україна: 30 років дипломатичних стосунків

8 лютого вивинилося 30 років з дня встановлення дипломатичних стосунків між Україною та Святим Престолом.

«Упродовж століть Римські Вселенські Архиєреї з надзвичайною турботою ставилися до України, насамперед через те, що там понад тисячу років існують християнські громади, які дали багатьох душпастирів і святих, що є надзвичайними плодами віри. Тому після успішного встановлення дипломатичних стосунків між цим Апостольським Престолом та Україною, Нам здається дуже слушним заснувати в ній Апостольську Нунціатуру заради того, щоб краще сприяти духовному благу Христових вірних, що проживають в Україні», – йдеться у Брєве святого Папи Івана Павла II, яким 8 лютого 1992 року засновано Апостольську нунціатуру в Україні.

Згодом відбувся обмін відповідними нотами між Міністерством закордонних справ України і Відділом у справах стосунків з державами Святого Престолу, та між представництвами України й Святого Престолу при ООН, і було повідомлено про призначення першого Апостольського нунція в Україні, яким став Його Високопреосвященство архієпископ Антоніо Франко, призначений 28 березня 1992 року, що вручив вірчі грамоти 19 серпня того ж року. Його наступником від 30 травня 1999 року було призначено архієпископа Миколу Етеровіча, який вручив вірчі грамоти 31 серпня того ж року. Від 22 квітня 2004 року Апостольським нунцієм в Україні був архієпископ Іван Юркович, який прослужив в Україні майже сім років, до того, як 19 лютого 2011 р. Святіший Отець Венедикт XVI призначив його Апостольським нунцієм у Російській Федерації. Його наступником 21 травня того ж року Папа Венедикт XVI призначив архієпископа Томаса Едварда Галліксона, якого 5 вересня 2015 року Папа Франциск призначив Апостольським нунцієм у Швейцарії та Князівстві Ліхтенштейну. П'ятим нунцієм в Україні став архієпископ Клаудіо Гуджеротті, який був призначений 13 листопада 2015 року, а 4 липня 2020 року переведений до Великобританії. Тепер представником Папи та Святого Престолу в Києві є архієпископ Вісвалдас Кулбокас, який був призначений 15 червня 2021 року, а вірчі грамоти вручив 1 жовтня.

Після встановлення дипломатичних стосунків, контакти України з Ватиканом здійснювалися через Посольство України в Італії. Лише 9 вересня 1998 року за сумісництвом Послом України при Святому Престолі була призначена Посол України в Швейцарській Конфедерації Ніна Ковальська, яка виконувала цю місію до 19 червня 2003 року, а від 5 березня 2004 року до 14 червня 2006 р. надзвичайним і повноважним Послом України у Ватикані був Григорій Хоружий. 11 грудня 2006 р. Президент України призначив надзвичайним і повноважним Послом України у Ватикані Тетяну Іжєвську, яка очолювала представництво України при Святому Престолі аж до 19 липня 2019 року. 14 грудня 2021 року Президент України надзвичайним і повноважним Послом у Ватикані призначив Андрія Юраша.

Протягом цього періоду відбулися, зокрема, важливі візити на найвищому рівні. В Україні 2001 року побував святий Папа Іван Павло II, який, у свою чергу, приймав в Апостольському палаці у Ватикані українського Президента Л.Кучму. В.Ющенка свого часу приймав Венедикт XVI, а П.Порошенка і В.Зеленського – Папа Франциск. Крім того, Україну відвідували Державні секретарі Святого Престолу, у Ватикан з офіційними візитами приїздили прем'єр-міністри України.

«Vatican News»

В Апостольському екзархаті у Німеччині та країнах Скандинавії утворено нові екзархальні комісії

Наприкінці минулого 2021 року, 24 грудня, владика Богдан Дзюрах, Апостольський екзарх у Німеччині та країнах Скандинавії, утворив низку нових комісій для оживлення душпастирського служіння. Зокрема, було створено Біблійно-катехи-

тичну комісію на чолі із о. Василем Тиховичем, Комісію екуменічних і міжрелігійних зв'язків на чолі з о. Володимиром Війтовичем, Комісію соціально-харитативного служіння під проводом о. Романа Максимівца, Комісію у справах мирян, подружжя і родини під проводом о. Павла Цьвока, Комісію у справах молоді та академічного душпастирства на чолі з о. Богданом Підлесецьким, Літургійну комісію на чолі із о. Андрієм Химчуком.

Метою утворення екзархальних комісій, за словами владика Богдана Дзюраха, є оживлення душпастирського служіння для наших вірних на теренах Німеччини та країн Скандинавії, координування та пропозиція душпастирських ініціатив і проєктів, допомога архиєреєві у визначених для комісій ділянках церковного життя.

«Нехай новостворені комісії та їхні члени стануть знаком близькості та спільного шляху, яким прагнемо йти разом із нашими вірними, служачи одне одному в різних ділянках нашого життя», – зазначив владика Богдан Дзюрах.

Декрети про створення нових комісій та призначення їхніх членів набрали чинності з 1 січня 2022 року.

Пресслужба Апостольського екзархату в Німеччині та країнах Скандинавії

Мюнхенський рапорт і боротьба Ратцінгера проти зловживань

Після публікації розслідування роки єпископського служіння вислуженого Папи в баварській дієцезії перебувають під луною. Справедливим буде нагадати про боротьбу Венедикта XVI з педофілією з боку духовенства та про його готовність під час понтифікату зустрічатися з постраждалими, вислуховувати та просити прощення.

Слова, сказані під час прес-конференції з нагоди представлення рапорту про зловживання в Мюнхенській архієпархії, як також 72 сторінки документа, присвячені короткотривалому баварському періоду єпископського служіння кардинала Йозефа Ратцінгера, протягом тижня не сходять зі сторінок газет та викликають коментарі, подекуди дуже гучні. Папа-емерит з допомогою своїх співробітників не відмовився відповісти на запитання юридичної контори, якій Мюнхенська архієпархія доручила приготувати звіт, що досліджує тривалий період часу, від єпископського служіння кардинала Міхаеля фон Фаульгера до теперішнього архієпископа кардинала Райнгарда Маркса. Венедикт XVI надав 82-сторінкову відповідь після того, як зміг частково проаналізувати документи з дієцезальних архівів. Як можна було передбачити, саме чотири з половиною роки, протягом яких на чолі баварської дієцезії перебував Йозеф Ратцінгер, зосередили на собі увагу коментаторів.

Деякі з обвинувачень вже були знані понад десять років і про них вже писали важливі світові ЗМІ. Випадків, які сьогодні закидають тодішньому кардиналові Ратцінгеру, нараховується чотири, а його особистий секретар Георг Генсвайн повідомив, що вислужений Папа залишить докладну заяву після того, як завершить вивчення рапорту. Тим часом можна наголосити на засудженні цих злочинів, яке Венедикт XVI завжди підкреслював, та пригадати все те, що останніми роками було зроблене в Церкві, починаючи від його понтифікату.

Зловживання супроти неповнолітніх є жахливим злочином. Зловживання, скоєне проти неповнолітнього духовною особою, є ще більше відразливим, про що невтомно повторювали два останні Папи: цей факт, що діти зазнають насильства з боку священників чи богопосвячених осіб, яким батьки довіряють їх з метою виховання до віри, волає про помсту до неба. Це неприйнятно, щоб вони ставали жертвами хижаків, що приховуються за церковною рясюю. Найпромовистішими сло-

вами щодо цього залишаються слова, сказані Ісусом: тому, хто спокусить отих малих, ліпше було би прив'язати до шиї жорновий камінь і кинутися в море.

Не можна забувати про те, що Ратцінгер, який вже як префект Конгрегації віровчення боровся з цим явищем на останньому етапі понтифікату святого Івана Павла II, близьким співробітником якого він був, ставши Папою, проголосив суворі норми проти винуватців у зловживаннях в рясах, а саме – спеціальні закони для протидії педофілії. Крім того, своїм конкретним прикладом Венедикт XVI засвідчив нагальність переміни ментальності, що є дуже важливою в протидії явищу зловживання: йдеться про вислуховування та близькість із постраждалими, в яких потрібно постійно просити прощення. Надто довго діти, які зазнали зловживань, та їхні батьки, замість того, щоби сприйматися як поранені, яких потрібно прийняти та супроводити на дорозі оздоровлення, утримувалися на віддалі. Часто, на жаль, їх віддаляли, а навіть показували на них пальцем як на «неприятелів» Церкви та її доброго імені.

Саме Йозеф Ратцінгер був першим Папою, який неодноразово зустрічався із жертвами зловживань під час своїх апостольських подорожжів. Саме Венедикт XVI, всупереч думці так званих «ратцінгерівців», серед шторму скандалів в Ірландії та в Німеччині запропонував покайнянне обличчя Церкви, Церкви, яка впокорується, просячи прощення, відчуває розгубленість, каяття, біль, співчуття та близькість.

Саме в цьому покайнянному образі Церкви суть послання Папи Венедикта. Церква не є підприємством, не спасається виключно завдяки добрим практикам чи застосуванню суворих й ефективних норм, хоч вони і є необхідними. Церква потребує просити прощення, допомоги та спасіння в Єдиного, який може їх дати, у того Розп'ятого, який завжди був на боці жертв, а не катів.

Під час перельоту до Лісабона в травні 2010 року Венедикт XVI з крайньою ясністю визнав, що «страждання Церкви походять саме зсередини Церкви, від гріха, що існує в Церкві. Це завжди було знамим, але сьогодні бачимо це в дійсно жахливий спосіб: що найбільше переслідування Церкви не приходять від зовнішніх ворогів, але зростає з гріха в Церкві, що Церква, отже, має глибоку потребу наново навчитися покайнянню, прийняти очищення, навчитися, з одного боку, прощення, а з іншого – необхідності справедливості. Прощення не замінє справедливості». Ці слова були випереджені та супроводжувалися конкретними діями в боротьбі з бичем педофілії серед духовних осіб. Все це не можна ні забути, ні перекреслити.

Реконструкції, що містяться в мюнхенському рапорті, який, про що слід пам'ятати, не є ані судовим розслідуванням, ані, тим більше, остаточним вердиктом, допоможуть у боротьбі проти педофілії в Церкві, якщо не будуть зведені до пошуків доступних цапів-відбувайлів і узагальнюючих суджень. Лише уникнувши цієї небезпеки, можна буде причинитися до шукання справедливості в правді й до колективного іспиту сумління щодо помилок минулого.

«Vatican News»

Дарія Гусяк: «Роман Шухевич закликав бійців частіше молитися»

1943

Дарія Гусяк

зв'язкова головнокомандувача УПА Романа Шухевича

2019

95 років

4 лютого 2022 року відсвяткувала своє 98-річчя зв'язкова Романа Шухевича, львів'янка Дарія Гусяк. 25 років свого життя вона провела у радянських таборах, але не зрадила своїх.

В інтерв'ю «Локальній історії» пані Дарія розповіла, що не шкодує про те чим займалася, попри роки тяжких випробувань і тортури, які довелося пережити. «Били маму, щоб я заговорила, але я тоді нічого не сказала. А пізніше багато мали документів про мене – дві папки – від тих, хто був заарештований до мене. Раз били – мама кричала, і я чула ті звуки; потім в мене галюцинації були. Потім приводили, потім ще раз били за такою тонкою стіною, що все було чути – кожен удар. Потім ще раз водили і ще раз били; я навіть і не розуміла, для чого вони так роблять».

Водночас пані Дарія пригадує, що після тюрми їй нікуди було повертатися, тому коли запропонували амністію – вийти на 2 роки раніше, вона відмовилася.

Тоді вже разом з активістами визвольної боротьби «сиділи» і шістдесятники. З ними було цікаво. «Ми з дисидентами мали цікаве життя. Я відсиділа всі 25 років. Мені зменшили термін на 2,5 роки, але я відмовилася. Відбула до кінця. Думала: як я вже 23 роки відсиділа, то відсиджу і ще два».

Прикметно, що пані Дарія згадує про те, що Роман Шухевич закликав бійців частіше молитися. Казав, що молитва сильніша за зброю. «Командир наставляв воїнів: «Моліться. Бо молитва іноді сильніша за зброю».

На грудях він носив медальйон Матері Божої. Два рази він був на морі в Одесі разом із Галиною Дидик – йому слід було лікувати суглоби. Другого разу – 1949 року – згубив той медальйон у піску. Шукали, але не знайшли. «То вже кінець», – сказав Шухевич. Через рік його вбили».

«Духовна велич Львова»

Відмовилась від акторської кар'єри, алкоголю та вечірок і пішла у монастир

З нагоди Дня богосвяченого життя у Католицькій Церкві ділимося історією монахині, яка покинула акторську кар'єру і пішла в монастир. А після своєї трагічної смерті вона стала прикладом, який надихне інших повернутися і прийняти духовне життя.

Ще підлітком Клер Крокет мала хист до музики та кіно і мріяла про Голлівуд. Вже у 15 років вона вела молодіжну телевізійну програму, а через два роки її помітив американський телеканал Nickelodeon. Відтак дівчина поступово почала зніматися у фільмах і була за крок до своєї великої мрії – стати світовою кінозіркою.

Попри те, що дівчина росла у католицькій сім'ї, Клер не жила духовним життям. Дівчина доволі рано почала курити, зустрічатися з хлопцями та відвідувати вечірки, а також вживати алкоголь та наркотики. Якось вона отримала запрошення від по-

друзи на поїздку до Іспанії. Клер очікувала на відпочинок з вечірками та алкоголем, та насправді вона вирушала у паломницьку подорож. У перші дні Страсного тижня дівчина курила та засмагала на пляжі. Але її таки вмовили зайти до каплиці у Страсну п'ятницю, де разом зі всіма вірними приєдналася до молитви, що пізніше змінить її життя. Однак вдома дівчина знову повернулася до свого звичного життя.

На одній із вечірок дівчина перебрала з алкоголем і звідкись почула слова: «Чому ти продовжуєш робити мені боляче?» Божа присутність була настільки сильною, що вона не могла ігнорувати це. Дівчина відчула порожнечу і зрозуміла, що її життя не має сенсу без Ісуса Христа. А вже 11 серпня 2001 року вона віддала своє життя Богу як кандидатка в сестри-служебниці. Клер довелося боротися з багатьма труднощами, зокрема і спокусами. У неї були нав'язливі думки повернути все назад, але знала – вона вже знайшла найбільшу любов свого життя.

У монастирі після перших обітів сестра Клер працювала з дівчатами, які приходили із сімей у скрутному становищі. Дівчина виявляла велику любов до молоді та дітей, тому вона навчала їх і Божої любові, тим самим допомагаючи їм загоїти внутрішні рани.

Свої вічні обіти сестра Клер склала 2010 року, після чого її відправили до спільноти, яку відкривали сестри-служебниці Дому Матері у Валенсії, що в Іспанії. Згодом вона часто змінюватиме місце служіння у різних кутках світу.

Свою місію сестра Клер виконувала також в Еквадорі, де вона реалізувала свій потенціал евангелізації. Вона працювала в дуже бідних районах, а місцевий клімат, умови та хвороби виснажували монахиню. Попри те, сестра Клер продовжувала свою працю заради людей. Навіть у критичних погодних умовах вона відвідувала бідні родини у віддалених сільських місцевостях, щоб допомогти їм із харчами та ліками.

Усі пам'ятають сестру Клер з гітарою в руці – її «компаньйонкою» в евангелізації. Співсестри і люди, які знали монахиню, згадують її спів аж до втрати голосу. Вона продовжувала співати, попри спеку, втому та мігрень. Однак чим більше метушні з'являлося в житті сестри Клер, тим більше вона потребувала зустрічі з Господом наодинці.

В Еквадорі 2016 року квітневого дня стався сильний землетрус, який зруйнував будинок, де перебувала сестра Клер. Тоді монахині було всього 33 роки. Небагатьом вдалося вижити. Але очевидці згадують, що того ж самого дня під час обіду монахиня говорила про смерть і запевняла, що не боїться померти, якщо потрапить до Того, з ким прагнула бути все життя.

Історія монахині розчулила багатьох людей, які надихнулися також прийняти Святу Таїнства і жити у вірі.

За матеріалами Sister Clare and companions

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилайте
на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
http://www.meta-ugcc-lviv.com

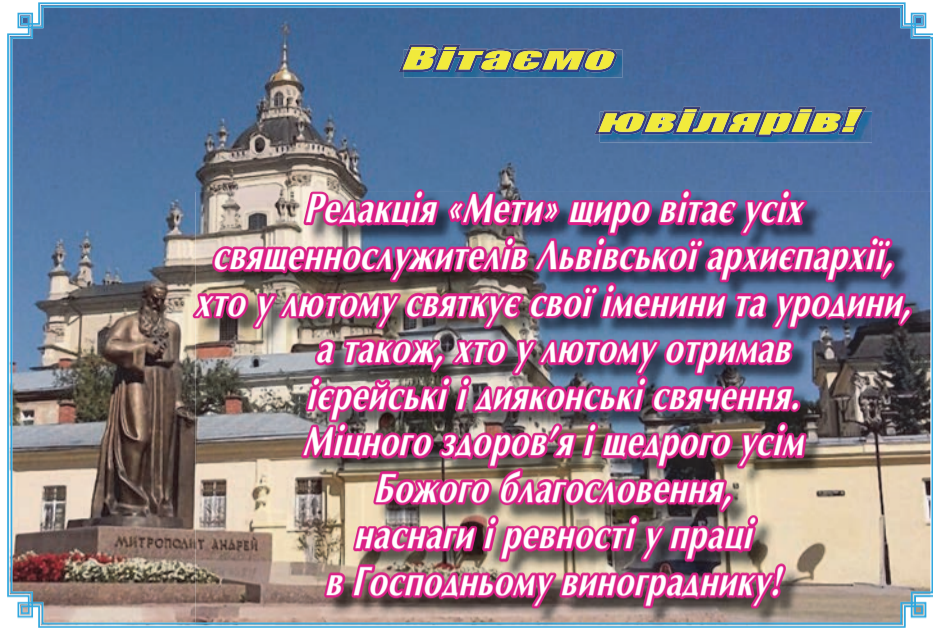
Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор. Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем.

Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»
Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____

Вітаємо

ювілярів!

Різне об'явлення незмінного Бога

«Нехай дивується чудові хор ангельський, а ми, земляни, заспіваємо пісні, бачивши невимовне Боже приниження, бо перед Ким тремтять хори небесні, Того нині обіймають руки старечі – єдиного Чоловіколюбця», – співаємо у сідальному Утрєні свята Стрітєння Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа. Чудо невимовного Божого приниження, про яке згадує цей піснеспів, є здивуванням не лише для ангельського хору, але й для людей. Той, Хто явився малою дитиною та у сороковий день земного життя промовляв дитячим плачем, не вперше вже промовляв до людей. До цього дня Він промовляв багаторазово, але зовсім в інший спосіб. Він промовляв часами гучно, а часами тихо, часами для всього народу, а часами для окремих його представників, часами голосом, а часами чужими, часами карами, а часами помилуваннями. Однак ніколи до свого народження з Діви не промовляв голосом людини.

У день Стрітєння Єдинородний Син Божий промовляє саме голосом людини-дитини. Саме цей голос почув праведний Симеон, відгукуючись абсолютною вірою у те, що це голос Бога. Праведний Симеон не знітився дивною об'явленням, не відмовився вірити, що об'явлення Бога, на яке він так довго чекав, є об'явленням Дитини на руках Матері. Він вірив у те, що ця Дитина – той самий Бог, Якому він вірно служив при храмі протягом тривалого життя. Симеон-старець прийняв на руки Бога, що, не змінившись, прийняв тіло задля нас, – каже інший сідальний Утрєні свята, підкреслюючи, власне, що прийняття людської природи не змінило природи Бога.

Вечірня свята також урочисто у багатьох стихирах підкреслює, що Ісус-Дитя – це великий Бог, Той, Хто промовляв колись через Закон і пророків. Одна зі стихир на «Господи, взиваю» так каже про це: «Нині Симеон бере на руки Господа слави, Якого колись на Синайській горі

бачив у хмарі Мойсей, як подавав йому таблиці Закону. Це Той самий, що говорив через пророків, Він же й Творець Закону. Це Той, Кого Давид провістив страшним для всіх, Він же має велику й багату милість».

На перший погляд видається, що є дуже мало спільного між об'явленням Бога на Синаї, де грім, хмара, блискавиці, грізний звук лякали людей (пор. Вих. 19, 16), та об'явленням Немовляти Ісуса у Вифлеємі і єрусалимському храмі. Також важко знайти спільність між Давидовим викликом-пророцтвом «Цілуйте його ноги, щоб він не розгнівався й не загинули ви в дорозі, коли знеачька запалає гнів його» (Пс. 2, 12) та смиренным дитячим возляганням на руки Симеона. І справді, на перший погляд важко повірити, що один і той же Бог об'являється світові настільки по-різному. Однак це така правда. Бог об'являє Себе так, як є найкраще для людей, при цьому не змінюючись своєю істотою.

Для старозавітного люду важливо було побачити, що їхній невидимий Бог є правдивим і могутнім, попри те, що не має золотої чи срібної подобизни у вигляді ідолів. Про це ж і писали пророки, спонукаючи людей зберігати віру невидимому, але правдивому і великому (настільки великому, що аж страшному) Богові. Натомість праведний Симеон, десятками років вслухаючись у тишу та молитву храму, був готовий побачити велич Бога у малій Дитині, відчутти усю могутність цього Єдинородного Сина.

Бог наш великий, незмінний, вічний. Він же і став людиною: спочатку малою, потім стражденною, і лише потім – прославленою. Він – один і той же Бог, Який у всі часи і в різні способи любить та дбає про нас.

Марія Ярема

Пресслужба Української парафії у Римі